

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za mo-
sestvo Din 40.— noobesno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflcova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Opravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54 — Telefon št. 35

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.241

Ljubljana, 3. novembra.

G. Uzunović je več ur konferiral z g. Pašićem. Razgovarjala sta se kot radikala. G. Uzunović je skušal g. Pašića pridobiti za svojo tezo, da z Radićem sicer res ni mogoče delati, da pa je to nujno zlo, dokler se radikalom ne osigura volilni mandat.

Po vsem tem, kar se čuje, se zdi, da med obema politikoma ni prišlo do soglasja. Pašić Uzunovićev teze ni odobrila in je dal čutili, da hoče iti drugo pot. V tem dejstvu je iskati izvora vesti, ki že nekaj dni sem napovedujejo, da stojimo pred izbruhom nove krize.

Politični nasprotniki in prijatelji do-
sledj zama izjedo stvarno razliko med
struho, ki jo vodi ta gg. Uzunović in
Maksimović ter med staro struho g. Pa-
šića. Vsa mentalnost, politične metode,
centralistični pogled na državo, vse je
enako kakor jajce jajcu. Nič novega, kar
bi moglo zanimati in biti privlačno, nista
prinesla g. Uzunović in Maksimović v
politiko in upravo države. Do danes
vsaj se prikazuje kriza v NRS kot čisto
osebna.

To nič kaj razveseljivo dejstvo, ki
more ugajati nasprotniku le s čisto par-
tijskega stališča, je vzrok, da se že ne-
kak tednov nahajamo na mrtvi to, ki na-
šega političnega razvoja. Noben od par-
tnerjev ne more kreniti naprej in pokazati
stranki pot v katerokoli jasno smer. Obe
struji govori o »sporazumu«, vemo pa
le to, da misli o njem povsem enako,
da je namreč samo pogodba dveh strank
za vlado, v ostalem pa prazna beseda.

Medtem pa vidno propada vsa naša
državna uprava. Gospodje, ki sede na
krmilu v Beogradu, z asti sam g. Uzu-
nović, ne vidijo mnogo izven svojega
dnevnega kroga. Politični razgovori in
odbojnice medsebojnih intrig jim izpol-
njujejo dragoceni čas. Z zvoničja njihove
partijske politike se jim zdi vse drugo
manj važno in obupni kliči na pomoč se
jim zde pretirani in samo namenjeni, da
jim omajajo vlado. Mi smo toliko pre-
pričani o osebni lojalnosti g. Uzunovića
da verjamemo, da bi on takoj odstopil,
ako bi sam vedel in čutil, koliko se je
državni ugled znižal pod njegovo vlado.
A baš to je tako žalostno, da g. Uzu-
nović ne ve in ne čuti.

Naloga vlade ni, da se drži, temveč da
delo. G. Uzunović pa, zdi se, na to po-
zablja. Vlada, ki ne more delati, mora iti.

Za opozicijo in njeno kritiko že dolgo
ni bilo tako lahkega položaja. Drugače
stoji stvar z državo, ki ob tem hira. Ne-
minovno pa propada tudi radikalna
stranka. Se pred dvema letoma se je
resno govorilo, da bi mogla NRS kdaj
postati večinska stranka Jugoslavije.
Govorilo se je, o fuzijah, ki bi mogle to
prinesiti. Danes pa je vse to daleč od-
rinjeno in vsakdo že resno računa z ve-
likim upadom moči radikalne stranke.
Večinska teza je pokopana. S tem pa je
pokopano mnogo več.

Dve struji radikalne stranke se držita
medsebojno v šahu, medtem pa vse
drugo propada in se ničuje. Nobena od
teh dveh struj ne kaže kakršnekoli in-
icijative za bodočnost. Tisti, ki so pri-
čakovali, da se iz tega boja izcimi kaj
napredek, so vsaj doslej v zmoti. In te-
res na notranjem boju v NRS se vsled
tega vidno izgublja ter bolj in bolj umi-
ka misljenju, ki ga je poslednja leta
zastopala samo manjšina, danes pa ra-
pidno pridobiva na pristaših: da namreč
napredek naše države zavisi od propada
radikalne stranke. Ta strahovita sodba
gre danes od tisočev do tisočev in vsi
dogodki, najbolj pa nenačelnost notranje
borbe v tej stranki, dajejo dan na dan
nove hrane temu naziranju.

V konfliktu med Pašićem in Uzunovi-
ćem ima g. Pašić gotovo vsaj v enem
prav: da stvar ne gre več tako naprej.
Toda tudi Pašić ne najde še moči, da se
krene z mrtve točke. Katera izmed obeh
struj radikalne stranke bi se prva pi-
i-klonila dejstvu, da s starim in inom
treba prelomiti, tista bi potegnila sim-
patije za seboj. Nobena ni dose-
gla poguma in zdrave krvi, da gre na nova
pota.

Italijansko-rumunska demonstracija

Beograd, 3. novembra. n. Danes je preko
Vinkovcev potoval v Bukarešto zastopnik
italijanskega dvora Duca di Spoleto, da v
imenu italijanskega kralja povabi rumunsko-
ga kralja Ferdinandu na posej v Rimu. Temu
posetu se pripisuje velik pomen. Kakor se
doznava iz diplomatskih krogov v Beogradu,
je v zvezi s tesnim zblizevanjem med Italijo
in Rumunijo. To zblizevanje ima z ozirom
na združanje Italije demonstrativen značaj
napram naši državi, ker se naša država v
zadnjem času ni sodelovala z italijansko po-
litiko na Balkanu.

Radikali napovedujejo izbruh krize

Nesoglasja med Pašićem in Uzunovićem. — V pričakovanju se-
je radikalskega kluba. — Radićevski list o Uzunovićevem polo-
žaju. — Izjave min. predsednika.

Beograd, 23. novembra. p. Po odmoru
nekoliko dni, pravzaprav po nedelav-
nosti nekoliko dni se je skupščina danes
ponovno sestala ter je nadaljevala delo
s pretresom zakonskega predloga o
naknadnih kreditih za ministrstvo sa-
obračaja. Ti krediti znašajo 100 milijonov
ter bi se porabili po na rtu ministra za
razne izdatke za nadurno delo za tiska-
nje vozovnic in za nujno potrebni že-
lezniški material. Seja Narodne skup-
ščine je bila obiskana zelo slabo. Večina
poslancev se nahaja izven Beograda,
ker se vedno smatra da bo parlament
prihodnje dni zopet odgojen. G. Uzu-
nović sicer trdi, da bo Narodna skupščina
delala, a nikdo ne ve kaj. Pri poslancih
vladne večine se onaža velika anarhija
in ne prihaja k sejam.

Karacteristično je tudi, da že dolgo
časa ni bilo seje ministrskega sveta, ki
se je sklicala šele danes zvečer. Trajala
je od 18 do 21. Ministri so izjavili no-
vinarjem, da so razpravljali o zakonu o
centralni upravi, o katerem je poročal
minister Srbić. Razvila se je diskusija
o razporeditvi poslov in o kompetencah
g. Uzunovića je izjavil novinarjem, da
bodo v novem zakonu o centralni upra-
vi temeljne izpremembe. V ostale-
m pa ministri niso hoteli dati obvestil
glede podrobnosti niti ne o številu
predvidenih resortov, naložbah, da se
bo debata nadaljevala jutri dopoldne ob
10. Novinarji so po zadržani, ministrov
mogli skleniti da se le na tej sili mo-
go manj razpravljalo o zakonu o cen-
tralni upravi nego o neveznični politični
situaciji. Onazilo se je tudi da radika-
lni ministri po seji s svojimi radikalskimi
kolegi niso imeli osebnega konakta,
temveč so odhajali skupaj šepetajoč
med seboj.

Iz vladnih krogov se doznava da je
situacija izredno delikatna mnogo deli-
katnejša kakor minul mesec. Vlada ne
je ni popravila svojega položaja mar-
več ga je celo poslabšala. Mnogi radi-
kali napovedujejo, da bo še tekom tega
tedna nova kriza ker parlament, tak
kakršen je nima možnosti za delo. Za
jutri je stavljen na dnevni red zakonski
načrt, s katerim se ukinja za našljaja
tri leta stalnost železniškega osebja. Ra-
zen tega negativnega zakona ni mogla
vlada izdelati nobenega drugega zakon-
skega načrta. Težje je politične situacije
se sedaj nahaja v radikalnem klubu od-
nosno v rokah g. Pašića. Zato se z naj-
večjim zanimanjem onazuje zakulisna

Sami nespornosti v vladi sporazumu

Brezuspešna pogajanja glede spornih točk za'ona o izenačenju
davkov. — Nezmožljiva nasprotstva glede agrarnega zakona za
Dalmacijo.

Beograd, 23. novembra p. Danes popol-
dne se je konstituiral skupščinski odbor za
pretres zakonskega načrta dr. Pivka o do-
brovoljnih za predsednika je bil izvoljen
posl. dr. Bogoljub Kujundžić.

Danes popoldne je bila zelo pomembna
seja vladne večine davčnega odbora, na
kateri so pretresali zakonski načrt o izena-
čenju neposrednih davkov. Na tej seji se
ni dosegel noben sporazum, dasi se je pre-
treseto najvažnejše vprašanje tega zakona,
t. j. višina davčne stopnje. Kakor doznava
vaš dopisnik od udeleženca na tej konfe-
renci, je bila seja izredno živahna in burna.
Pokazala so se zelo različna mišljenja med
radikali in radićevci. V splošnem se je ostro
kritiziral ves sistem obdavčevanja ter ni
mogle priti do sporazuma o nobenem iz-
med členov tega zakonskega uacrta. Skle-
nilo se je, da se prihodnja seja vrši jutri

Bombni atentat na fašistovsko vojašnico v št. Petru na Krasu

Trst, 3. novembra. o. Danes ponoči
ob 2.40 je bila vržena v kasarno faš-
istovske milice v št. Petru na Krasu
bomba, ki je eksplodirala s strahovitim
pokom. En miličnik je bil ubit, eden te-
žko, štirje pa lahkotno ranjeni. Na lice me-
sta je odšel postojniški prefekt Orlandi
z nekim orožniškim poročnikom. Iz
Trsta je odšel na kraj atentata poveljnik
6. cone fašistovske milice general Mo-
nesi s poveljnikom kraljevih karabin-
erjev v Trstu. Uvedena je bila stroga
preiskava, ter ojačena varnostna in
nadzorovalna služba v dotičnih krajih
in ob meji. Danes popoldne sta odpo-
tvala v št. Peter državni pravdnik in
preiskovalni sodnik iz Trsta. Nadejajo
se, da bodo krivce kmalu izsledili ter
jih izročili roki pravice. Uredništvo in
tiskarna »Edinosti« in splošni vsi jugoslo-
venski zavodi v Trstu so močno zastra-
ženi.

Rim, 3. novembra. (pr.) V št. Pe-
tru na Krasu so neznanci vrli v vojašnico
fašistovskega kraškega kolegijskega ponoči
bombo ki je tri osebe ubila, več na hu-
do ranila, med njimi dva zelo nevarno.
Napadalci so pobegnili.

borba, ki bo po raznih znakih sočeš
dobila javno formo še v teku tega ted-
na. Radikalni poslanci izražajo veliko
nezadovoljstvo, ker se ne sklice klubo-
va seja, a priznavajo, da se to ne zgodi
vsled tega, ker bo na prvi seji prišlo do
preloma z Uzunovićem. Stalno se vzdr-
žuje vest, da bo Pašić klubu podal refe-
rat, v katerem bo utemeljil tezo, da
sedanje vlade ni mogoče več podpirati.
Radikalni poslanci so v razgovoru z
novinarji naglašali, da je točna informa-
cija, da bo Pašić zahteval od Uzunovića
ostavko. Isti krogi zatrjujejo tudi, da bo
radikalni klub imel sejo še tekom tega
tedna in da bo na tej seji, ki jo bo vodil
g. Pašić, prišlo do definitivnega razra-
čunavanja.

Zagreb, 3. novembra. r. »Večer« po-
roča iz Beograda, da je njegov sotr-
dnik od člana vlade, ki pripada Pašićevi
skupini, zvezel naslednje: »Danes se je
obrnil eden izmed članov vlade na min.
predsednika Uzunovića ter ga vprašal,
ali so resnične verzije o Pašićevi za-
hlevi, naj vlada demisijskura. Uzunović
se je najprej izogibal, da bi precizno
odgovoril končno pa je priznal, da so
te vesti osnovane in da mu je Pašić
precizno izjavil, da radikalna stranka ne
more več podpirati njegove vlade. »Po-
tem to pomeni,« je pripomnil dotični
minister, »da boste podali ostavko.« —
»Na to vam ne morem ničesar odgo-
voriti,« je odgovoril Uzunović. »Videli bo-
mo Čakam na kraljev povratek.«

Beograd, 3. novembra. p. G. Uzu-
nović je danes na vprašanje novinarjev
ali je pričakovati kakih sprememb v
vladi, odgovoril: »Ne. Srdaj bomo naj-
prej reducirali.« Na vprašanje, koliko je
resnice na vesteh o predstojajoči krizi
vlade, je izjavil: »Parlament ima bese-
do. Samo parlamentarna situacija bi
mogla izzvati ostavko vlade.«

Izlede, da vlada mnogo polaza na
povratek kroge. Kralj se najbrž vne še
pred nedeljo ter bi imel iti v nedeljo v
Zagreb na odličje Strossmayerjevega
spomenika, od tam pa v okolico Varaž-
dina na lov pri grofu Bombellesu.

Beograd, 3. novembra. p. Zvečer je
bil delj časa v razgovoru z minis-
trstva Jankovićem prosvetni minister
Miša Trifunović. Vašemu dopisniku je
izjavil, da se še ne ve kdaj se bo vrnil
kralj v Beograd. Jutri odide h kralju na
poročje naš poslanik v Rimu Ba-
lugdžić.

popoldne ob 16. Na to sejo so povabljeni
tudi generalni direktor neposrednih davkov
Leica z vsemi svojimi referenti. Ako bi se
dosegel sporazum, bi prišel zakon zopet
pred ministrski svet, od tam pa pred oba
vladna kluba. Šele potem bi se zadeva vr-
nila plenumu skupščinskega odbora, ki bo
stvar potem pretresal. Nikdo ne verjame v
uspeh.

Danes popoldne je bila zelo važna konfe-
rencia med zastopnikom vladne večine, mi-
nistrom Šibenikom, ter predsednikom obo-
ra za zakonski načrt o likvidaciji agrarnih
odnosov v Dalmaciji posl. Komnenovi-
ćem, ki je osebno najostrejši nasprotnik te-
ga zakonskega načrta. Debatata je bila zelo
živahna in se ni dosegel noben sporazum,
niti ne o vprašanju, kdaj naj odbor nade-
luje svoje delo.

Akcija za francosko-nemško vojaško zvezo

Berlin, 3. novembra d. Povodom zaklju-
čitve železnega kartela predlaga nemški in-
dustrilec Arnold Rechberg v pariškem
»Aveniru« nemško-francosko vojaško zve-
zo, češ da sta oba naroda vsled interesne
skupnosti svoje močnejše industrije nava-
zana drug na drugega. Rechberg predlaga,
naj se ustanovi skupen generalni štab in
naj se določi razmerje med francosko in
nemško vojsko na 5:3. Tudi predsednik
mladenomškega reda, Marau, piše v svo-
jem listu v enakem smislu. Pri tem nava-
ja markala Focha, ki je rekel, da more bi-
ti med Francijo in Nemčijo le mišjevalen
boj ali pa absolutna zveza.

Polarski nemog za Italijo

Rim, 3. novembra o. »Agentura Radio
Nazionale« poroča iz Sofije, da organizira
bolgarski premizgovnik v Porniku izvaža-
nje premoga v Italijo. Do sedaj sta prispeli
v Italijo že dve bolgarski pošiljavi pre-
moga preko Jugoslavije in Trsta. Ker se
je ta način prevoza precej dobro obne-
sel, bo v kratkem odnoveval v Porniku ko-
misija italijanskih izvedencev, da sklene
večjo poročbo za dobavo bolgarskega pre-
moga Italiji.

Pravi atentator na Mussolinija ušel?

Bolognska policija potrjuje, da je bil Zamboni fašistovski nara-
ščajnik! — Zamboni nedolžna žrtev. — Skrivnostna brzobjavka.
Mussolinijev povratek v Rim. — Nadaljni izgledi.

Bologna, 3. novembra sK. V mestu
je zavladalo normalno življenje, dočim
skušajo policija in politične oblasti od-
kriti zakulisno igr pri atentatu. V po-
znih večernih urah je komuniste bolo-
nske prefektore zavlje dejanje mlade-
ga zločinca še bolj v nejasnost. Koma-
nike ugotavlja, da je pripadal Zamboni
fašistovski mladinski organizaciji. Ne-
kateri njegovi fašistovski prijatelji, ki
so ga dobro poznali, izjavljajo, da je
bil fanatičen pristaš fašizma in Musso-
linija.

»Corriere dela Sera« priobčnju, vest,
ki je vzbudila veliko pozornost. Mi-
ličnik, ki se je po atentatu vrgel na
Zambonija, izjavlja, da je videl stati
poleg Zambonija nekega 30letnega ele-
gantno obdelanega gospoda, ki je spu-
stil revolver iz roke in je moral biti po
izjavah drugih fašistov soudeležen pri
atentatu. Neznane ga človeka so pričeli
fašisti pretepati: ta pa je pričel kričati
in kazati na Zambonija: »Udrite ga;
on je bil!« V splošni zmešnjavi se je
neznemu človeku posrečilo pobegniti.
Sklepajo, da je bil dotični skriv-
atentata. Posebno presenetila je brz-
objavka, ki jo je zadržal brzobjavni urad
in je samo lakonično naznanjala: »Re-
šen sem!«

Bologna, 3. novembra (pr.) Prefek-
tura potrjuje, da je bil linčni atenta-
tor na Mussolinija Zamboni član dila-
šne fašistovske mladinske organizacije.

Milan, 3. novembra k. Mussolini se
povrne nocoj iz Forlija v Rim. Črna-
srajčniki so dobili nalog, naj bodo ob
19. zbrani na treu Colonna, kjer bo imel
Mussolini velik nagovor. Ze več ur
pred prihodom vlaka so je nabrala na

kolodvoru ogromna množica ljudi, vo-
jaštva in fašistovskih organizacij, ki ga
je burno pozdravljala. Na kolodvoru
so ga pozdravili člani vlade in vodite-
lji stranke, nakar je odšel v svoje sta-
novanje.

Rim, 3. novembra, o. Nocoj ob 20.30
se je povrnil ministrski predsednik iz
Forlija v Rim. Prestolnica mu je pri-
pravila triumfalen sprejem, ki je celo
prekašal onega po drugem atentatu v
aprilu, ko se je Mussolini vračal iz Tri-
politanije. Vojaštvo in milica sta ob ce-
stah tvorila trojen špalir. Tretja vrsta
špalirja je bila iz varnostnih razlogov
obrnjena proti občinstvu. Ko je pred-
sednik vlade dospel z vlakom na kolo-
dvor Termini, so ga pozdravili ministri,
državni podtajniki, senatorji in poslanci
ter načelniki raznih uradov in oblastev.
Mussolini se je potem odpeljal na sta-
novanje.

Milan, 3. novembra o. V Vadu pri
Livornu je prišlo do spopada med soci-
jalisti in fašisti, tekom katerega je bil
en fašist ubit, štirje pa težko ranjeni.
Ko so dobili fašisti ojačenja, so napadli
hišo nekega socialističnega pristaše
ter jo zažgali. Več socialstov je bilo
aretiranih. V Livornu je policija izved-
la hišno preiskavo v stanovanju ma-
ksimalističnega poslanca Russarda Ca-
pochija ter mu zaplenila mnogo mate-
rijala, ki ga kompromitira. Preiskala
je tudi nekatera bližnja stanovanja. Ne
daleč od Livorna, v Castiglioneu so
fašisti danes ponoči udri v vilo vojvo-
de Di Cesaro ter jo popolnoma opu-
stošili. V Benetkah so fašisti razbili ti-
skarno demokratskega »Gazzettina«.
(Glej tudi poročilo na 2. strani.)

Vznemirjen'e v Parizu radi fašistovskih izgrediv

Francoska vlada namerava odločno nastopiti v Rimu. — Kon-
centriranje fašistovske milice ob francoski meji.

Pariz, 3. novembra. d. Dogodke v Venti-
migliji smatrajo tukajšnji uradni krogi za ze-
lo resne. Na zunanjem ministrstvu so smeli
izjaviti novinarjem, da je zahteval Briand
od francoskega konzula v Ventimigliji ob-
širno poročilo, hkrati je odredil strogo pre-
iskavo dogodkov. Čim dospel konzulovo spo-
ročilo, dobil, kakor se izrečno izjavlja, fran-
coski poslanik v Rimu točna navodila, naj
protestira pri italijanski vladi zaradi teh
dogodkov. Oficijozno se dostavlja, da fran-
coska vlada ne more več trpeti kršitve su-
verenosti francoskega konzulata v Ventimi-
gliji p o številnih incidentih zadnjih mesecev
in časopisno gonjo fašistovskih listov proti
Franciji.

Političnih krogov in javnosti se je, kar je
zelo razumljivo, zaradi najnovejših dogo-
dov polastilo veliko vznemirjenje, zlasti ker
se italijanski izgredi proti Franciji zadnje
mesece čisto ponavljajo. S poslednjim do-
godkom je dobila francoska javnost gotov-
nost, da je Italija v resnici koncentrirala ob
francoski meji del fašistovske milice. Celo
listi, ki so baš zadnje tedne s povdarkom
nastopali za čim večji francosko-italijanski
sporazum, danes izredno hitro napadajo Ita-
lijo.

Tako piše »Intransigeant«, da ne more biti
dvoma, da so pretne, ki ji je izrekel Musso-
lini pri proslavi obletnice pohoda na Rim,
nedvomno naperjene le proti Franciji. Res
je, da je med Francijo in Italijo cela vrsta
spornih vprašanj, ali Mussolini se moli, ako
misli, da bo ustrašil Francijo, ako ji grozi

z bajoneti. On in fašistovska Italija imata
občutili včasih potrebo, da pokažeta preki-
pevačo mlado moč na zunaj, toda Francija
more trpeti to kazanje moči le toliko časa,
dokler niso v nevarnosti njena čast in intere-
si.

»Temps« se bavi z italijansko politiko
zadnjih mesecev in je precej vznemirjena za
radi govorov, v katerih izjavlja Mussolini
pri vsaki priliki potrebo po italijanskem im-
perializmu, ki se naslanja na tradicije Rima.
Tudi Mussolinijevi govori zadnjih časov la-
hko v gotovem smislu vznemirjajo javno
mnenje inozemstva. Vznemirjenost povečuje
jo še ton fašistovskega časopisa in polemike,
zlasti proti sosedam Italije. Se v nedeljo
je imel Mussolini v Bologni pred atentatom
govor, ki mora znova razburiti inozemstvo.
Fašistom je namreč zaklical: »Dvignite pu-
ške, da vidi vse svet, ta gozd bajonetov, in
čuti utrip naših src, odločenih k zmagi!«
To je retorika, ki mora učinkovati na mno-
žico. Toda dviganje pušk ni doslej še nihče
razlagal kot gesto prijateljstva in miru.

Pariz, 3. novembra. k. Kakor poroča »Ha-
vas« iz Rima, je francoski veleposlanik
Bernard protestiral radi incidenta v Tripoli-
su in Bengasiju. V Bengasiju je množica za-
hlevala, naj francoski konzulat izobesi poleg
francoske tudi italijansko trobojnico, v Tri-
polisu pa so manifestanti s silo udri v pro-
store konzulata. Državni podtajnik Grandi
se je francoskemu poslaniku opravičil in ob-
ljubil, da bo odredil najstrožjo kazen za
krivce.

Velik napredek ameriških demokratov

Pri volitvah v kongres so republikanci doživeli znaten poraz. —
Po še ne popolnoma znanem izidu demokrati in republikanci
skoro enako močni. — Coolidgeva zopetna izvolitev za predsed-
nika nesigurna.

New York, 3. novembra. (pr.) Ameriške
volitve so prinesle veliko zmago demokra-
tom, ki so v senatu zmanjšali republikansko
večino na en glas. Tudi v poslanski zbornici
so izgubili republikanci nad 20 mandatov,
vendar utegnejo tu obdržati večino. Značil-
na je zopetna izvolitev demokratskega sena-
torja Walsha proti republikancu Butlerju v
državi Massachusetts, kljub podpori po pre-
sedniku Coolidgeu. Sprito novega razmerja
glasov v senatu Coolidge ne bo več izvoljen
za predsednika Zedinjenih držav, čeprav po-
teče njegova funkcija doba šele v poldru-
gem letu. Odločilno je bilo pri volitvah de-
mokratsko geslo: »Omilitenje prohibicijskega
zakona.« V New Yorku so zmagali zmerni s
tridesetinsko večino.

Po drugih vesteh imajo sedaj demokratski
senatorji 46 mandatov proti 43 republikan-
cem in 6 progressistom. Vsled tega je postala
republikanska večina nesposobna. Izid
volitev ne smatra javnost kot političen čin,
ampak kot plebiscit proti preostri prohibiciji.

New York, 3. novembra. s. Volitve v
ameriški kongres so v polni meri izpolnile
pričakovanje demokratov, dasi še niso znani
vsi izidi. Računati je, da bo imel senat demo-
kratsko večino. Možno je, da se bo to zgo-
dilo tudi v poslanski zbornici. Značilno je,
da je bil v državi New York izvoljen v se-
nat Nemece Wagner, ki je že pred vojno igral
politično ulogo proti republikanskemu kan-
didatu.

Istočasno se je vršilo ljudsko glasovanje
v državi New York o prohibicijskem zakonu.
Zmagali so nasprotniki zakona v razmo-
ju 3 : 1.

Zarota proti španski diktaturi

Nad 400 zarotnikov aretirani

Parpignan, 3. novembra d. K 38 Špan-
cem in Italijanom, ki jih je večeraj areti-
rala policija, je prišlo danes novih 400 za-
rotnikov, ki so hoteli priti preko meje na
Španko, da bi ondaj vprizorili vstajo proti
diktatorju. Pri mnogih prijetih je našla po-
licija municijo in živila za več dni. Vsi are-
tiranci so se izdajali za turiste. Oblastva
nočejo o vzroku aretacije ničesar povedati.
Med aretiranci je tudi več Angležev. Dva
od njih sta imela v ročnih torbicah naba-
sane bombe.

Vodja upornikov je baše neki Jose Co-
rillo, ki je nameraval korakati s celim ba-
talijonom upornikov v Španijo. Uporniki so
si pripravili v krajih južne Francije skla-
dišča za orožje in municijo, ki so jo hoteli
polagoma spraviti v Katalonijo.

Preiskava v Bologni

Zanimiva prepoved poročanja. — Prvi rezultati preiskave. — Ugotovitve na Zambonijevem domu. — Iskanje pomagačev. — Atentat je bil baje organiziran med italijanskimi emigranti.

Rim, 3. novembra. d. Fašistovski tiskovni urad, ki vrši obenem cenzurno oblast, je prepovedal vsem listom nadaljno razpravljanje o možnosti pobega pravega atentatorja v Bologni. Policijski oblasti v Bologni je naročeno, da se mora vsa preiskava vršiti na podlagi »že točno ugotovljenih dejstev« in da se morajo na vsak način izslediti morebitni »pomagači«. Neki pokrajinski list, ki je izrazil splošno razširjeno domnevo, da nosi Mussolini poseben oklep in da je zato ostal pri življenju, je dobil strogo svarilo.

Milan, 3. novembra. 1. Oblastva v Bologni mrzlično nadaljuje preiskavo, da bi dognala, kaj je dovelo mladega atentatorja na Mussolinija od tega, da je izvršil svoj čin. Po uradni objavi, izdani v ponedeljek ponoči, je bil napadalec Anteo Zamboni do pred enim letom navdušen fašist in entuziast. Potem pa je zapustil organizacijo. Nekateri naraščajo, ki, ki so ga poznali še od poprej, so izjavili, da je bil Zamboni mnogokrat raztresen in zamisljen. Sploh da je bil fantazist in da se je dostikrat zdelo, da nima glave na pravem kraju.

V podlogi suknjica Zambonija so našli kasneje steklenico z ostro tekočino, baje vitriolom. Domnevajo, da se je hotel atentator z njo braniti pred orožniki po izvršenem činu, brizgajoč ga v oči napadalcem.

Največje preglednice dela oblastov okolnost, kje je dobil Zamboni repetirno pištolo tipa »Beretta«. Atentatorjev oče je izjavil na kvesturi, ko so mu pokazali orožje, da mora biti njegovo, ker da ima doma sam tako pištolo. Takoj pa je dodal, da pištola, s katero je streljal sin na Mussolinija, ne more biti njegova, ker jo je še par trenotkov, preden je šel poslednjikrat z doma, videl v predalu omare. Ko so hoteli orožniki odpeljati Mololo Zambonija na dom, da bi pokazal svoj samokres, je prišel na kvesturo častnik, ki je povedal, da je mlajši napadalec brat, tiskar Vico, spoznal v predmetni pištoli svoje lastno orožje, ko so ga o tem zaslišali. Pri preiskavi na Zambonijevem domu se je takoj ugotovilo, da očetove pištole ni več na starem mestu. Kmalu potem pa se je pojasnil vzrok. Ko je moral oče Mololo na policijo, sta žena ali teta vrgli nevarno stvar v posušeni vodnjak na dvorišče, češ da bi jih sicer orožje lahko spravilo v zapor. Čeprav niso doma vedeli, za kaj gre. Orožniki so res našli v vodnjaku pištolo, ki jo je oče Mololo takoj spoznal za svojo.

Z očetovo pištolo torej Anteo ni mogel streljati. Pač ni bilo več na mestu orožja napadalecvega brata Vica. S tem bi bilo kolikor toliko dokazano, da je atentator skrivaj vzel pištolo bratu, zlasti ker je le-ta na policiji zopet potrdil, da je odvzeto orožje njegovo.

Včeraj se je v mrlišnici izvršila obdukcijska Zambonijskega trupla. Zdravniki so ugotovili, da je bil atentator na mnogih krajih zaboden z noži. Izvedenci so zahtevali par dni, da morejo vestransko preiskati truplo in podati preiskovalnemu sodniku zanesljivo mnenje o okolnostih, združenih s smrtjo napadca.

Eden fašistovskih voditeljev, poslanec Achille Starace je podal dopisnico »Reata del Carlino« nekaj izjav, v katerih je dejal, da se pri Zamboniju nikakor ne more govoriti, da je izvršil atentat na Mussolinija iz lastnega nagiba. Ako bi to storil 16leten mladenič, bi morale biti okoliščine popolnoma drugačne. Mlad fantazist, ki bi kaj takega hotel storiti, se ne bi razen pištole oborožil tudi z jedko tekočino za obrambo proti orožnikom. Za napad si ne bi bil izbral baš vega dva dveh ulic, kjer mora avtomobil bolj počasi voziti, kar je seveda bolj ugodno za strel. Najbrže tudi ne bi čakal baš na odhod ministrskega predsednika, ker bi gotovo imel že poprej vsaj enako priliko. Znano je, da pri takih priložnostih, kot je bila nedeljska, sčasoma ponehava vsled utrujenosti pazljivosti stražnikov, vojakov itd. in da je takrat veliko lažje priti skozi kordon kot ob začetku. Atentator je tudi imel prvo kroglo repelirno pištolo v cevi in ne v votlem ročaju, kjer navadno šel naboji. Iz tega se vidi, da je Zamboni šel premišljeno na delo in se skrbno pripravil, da bo lahko oddal strel v odlomku sekunde.

Iz vsega tega se vidi, je dodal Starace, da je moral imeti napadalec na Mussolinija pomagače, ki so sami izvršili vse priprave za atentat in porabili mladega fantasta le za slepo orodje. Zato je treba z vsemi silami delati na to, da se izsele pravi krivci atentata na Mussolinija.

Linčanje — najbolj zdrava osvešča!

Milan, 3. novembra. d. Arnaldo Mussolini, brat ministrskega predsednika, piše v »Popolo d'Italia«: Kriv fašistov po osveti je hladno premišljevanje. Brezprečni udarec je najboljši sredstvo, da se prepriča, da bi mogli hudodelci nadaljevati svoje delo. Mladost Zambonija dokazuje, da je imel sokrivce, ki jih mora doleteti enaka usoda. Ker sta dva temna elementa z zločinskimi načrti prekarila mejo, vseeno katere, ju je treba linčati brez usmiljenja. Kazen ljudske pravice je najbolj zdrava osvešča in najboljši sistem, da se uniči zahrbtnost političnih zločincev. Počakati moramo na izid preiskav, potem pa suniti s hladno sigurnostjo. Revolucionarni režim ima revolucionarne zakone, ki ga ščitijo.

Tudi vodja milanskih fašistov Giampaolo pozivlja fašiste, naj se ne vdajajo individualni osveti. Ko bo preiskava končana, se vsakemu fašistu nakaze njegova naloga.

Z veliko napetostjo in nestrpnostjo pri fašistih pritrjuje javnost sklepov velikega fašistovskega sveta, čigar seja je določena za petek. Nervoznost je razumljiva, ker je sam generalni tajnik fašistovske stranke Turati povedal, da je treba doseči takojšnjo izvedbo smrtnih kazni nad dosedanjimi atentatorji na Mussolinija.

Fašistovski očitki Franciji

Rim, 3. novembra. 1. »Lavoro d'Italia« poroča iz Nizze, da se je malo prej, preden je dospel poročilo o ponesrečenem atentatu na Mussolinija v Bologni, tamkaj razširila govorica, da so oblastva prišla na sled organiziranemu načrtu atentata na ministrskega

predsednika. Že ves prejšnji teden so se širile v Parizu govorice o protifašistovskih krogih, da se pripravljajo atentat, ki naj bi se izvršil v Italiji med proslavo obletnice fašistovskega pohoda na Rim. Koncem preteklega tedna je prišel v Nizzo in Monte Carlo italijanski detektiv, in sicer v spremstvu nekaterih funkcionarjev bližnjih fašistovskih organizacij. Ugotovil je dva sumljiva človeka, Scevola in Cattanea in jih dal prijeti, ker so jih imeli na sumu, da se slušata vtihotipiti v Italijo in izvesti atentat. Zato je bila pazljivost italijanskih oblasti še večja.

List pravi nadalje, da je francoski notranji minister na italijansko intervencijo sicer prepovedal tujcem nositi znake in ustavil italijanski tisk »Risorse« v Parizu, dovolil pa je, da izhajajo še nadalje italijanski članki v francoskih listih, kjer se ponizuje fašistovska Italija. Na ta način omogoča Francija kovanje zarot na svojih tleh proti Italiji.

Rim, 3. novembra. 1. Med drugimi čestitkami, ki jih je prejel Mussolini iz inozemstva povodom ponesrečenega atentata, je tudi sledeča brojavka: »Ogorčen zaradi vesti o sramotnem atentatu, ki mu je Vaša ekselencija k sreči ušla, blagovolite sprejeti moje iskrene in spoštljive čestitke. Stanslaw de Krakow, sohrudnik »Vremena«, Beograd.«

Cerkev in fašizem

Rim, 3. novembra. 1. Skoro v vseh cerkvah Italije so se vršile zahvalne službe božje, ker je Mussolini ušel morilčevi krogli. V Rimu je imel službo božjo msgr. Tsu, eden šestorice Kitajcev, ki jih je v četrtjek papež posvetil za škofe. Rimski guverner Cremonesi je dal zaradi rešitve Mussolinija prižgati v Koloseju okrog ogromnega železnega križa, ki so ga pred par dnevi prenesli na mesto, kjer je pred mnogo stoletji izdihnilo mučeniško smrti na tisoče kristjanov, svetice. Poleg križa je dal guverner vklepati napis: »Križ, ki ga naš duce časti in obožuje, križ, ki ga ščiti.«

Opozicijsalni poslanec ustrelil fašistovskega napadca

Cagliari, 3. novembra. 1. Ko je dospela semkaj vest o atentatu na Mussolinija, je prebivalstvo prišlo po ulicah navdušene manifestacije, ki so se pred stanovanji nasprotnikov fašizma izpremenile v demonstracije. Pri tem je skušala skupina fašistov vdreti v stanovanje protifašistovskega poslance Lussuja, čeprav so pred vodom strazili karabinjerji. Fašist Corra se je pogel na balkon in skušal po tej poti priti v stanovanje, Lussuja je ustrelil proti napadalcu in ga zadel. Pri prenosu v bolnišnico je Corra umrl. Nadaljne poizkuse, vdreti v stanovanje tega poslance je preprečilo orožništvo, ki je pri tem aretiralo poslance Lussuja, ker da je ustrelil fašista. Fašisti so tudi drugod skušali vdreti v stanovanja, pa jih je policija zavrnila.

Včeraj je bil svecen pogreb ustreljenega fašista Corraja, ki se ga je udeležilo nad 40 tisoč ljudi. Ljudstvo je obešalo krsto z balkonom in ulic, po katerih se je premikal žalni sprevod, s cvetjem. Generalni tajnik fašistovske stranke je izrazil rodbini ustreljenega sožalje vse stranke.

Vsi nemški listi ustavljeni

Bolcan, 3. novembra. d. Trentinski prefekt je ustavil vse še doselej izhajajoče nemške tednike na južnem Tirolskem, namreč »Volksbote«, »Dolomitz«, »Bozener Volksblatt« in »Burggräfler«.

Sprememba pri tržaškem fašistovskem dnevniku

Trst, 3. novembra. o. Po nalogu fašistovskega tajnika Turatija je prevzel ravnateljstvo tukajšnjega fašistovskega glasila »Il Popolo di Trieste« izredni komisar za tržaško fašistovsko pokrajinsko zvezo poslanec Barduzzi. Dosedanji ravnatelj lista Piero Saporiti in glavni urednik Nino D'Aroma sta izstopila iz uredništva.

Položaj na Poljskem

Nove monarhistične intrige

Varšava, 3. novembra. d. Uradni list objavlja dekret predsednika republike, s katerim se na temelju čl. 25. ustave sidičuje selm k novemu zasedanju. Dekret ne navaja datuma začetka parlamentarnega zasedanja, ki se določi s posebno naredbo. Predsednik bi moral po ustavi izdati dekret o sklicanju sejma še v oktobru. To se je tudi zgodilo, čeprav le 40 minut pred polnočjo zadnjega oktobra. Policija je že storila vse potrebno, da se ohrani mir in red pri otvoritvi zasedanja sejma Vlada namerava otvoriti zasedanje izredno svečano. Predsednik republike bo zasedanje otvoril osebno.

Monarhistične kmetijske organizacije so sklenile pozvati vlado, naj priredi ljudsko glasovanje o bodoči obliki države. V sprejeti resoluciji izjavljajo, da sejm ne izraža naziranje naroda, in da more le plebscit pri nesti jasnost. Merodajni krogi so sprejeli načrt monarhistov z velikim zanimanjem. Nacionalisti so pripravljali podpirati zahteve po ljudskem glasovanju. Baje je bilo te dni v Varšavi zapet posvetovanje poljske aristokracije. Plebstvo je, kakor zatrjujejo, namignilo, da bo podpiralo zahtevo po plebscitu.

Italijansko-nemška prijateljska pogodba?

Rim, 3. novembra. o. Glasilo italijanskih strokovnih organizacij »Il Lavoro d'Italia« poroča, da je italijansko-nemška prijateljska pogodba, o kateri se je v zadnjih dneh toliko govorilo v Berlinu, po verodostojnih virih že dovršeno dejstvo. Ta pogodba bo brezdvomno ojačila sedanji mednarodni položaj fašistovske Italije.

Spor med Francijo in Vatikanom poravn

Pariz, 3. novembra. (pr.) Ker se je spor med Francijo in Vatikanom ugodno rešil, je dospel danes semkaj novi papeški nuncij Maglioni, ki ga je pozdravil na kolodvoru zastopnik vlade.

Naknadni železniški krediti pred Narodno skupščino

Na račun nujnih prometnih zvez. — Tudi prog Rogatec-Krapina izigrana. — Imunitetna zadeva posl. Božovića. — Danes uklenjenje stalnosti železničarjev na dnevnem redu.

Beograd, 3. novembra. r. Današnji zasedanje Narodne skupščine je prvič v novem seje danju predsedoval Marko Trifković, ki se je v početku zahvalil za ponovno izvolitev, ostentativno in v očini zvezli z nedavnimi dogodki, povdarjajoč, da bo skušal tudi nadalje varovati njen ugled.

Prečitale so se razne objave, pritožbe in prošnje. Pritožba posl. Gligorije Božovića rdla krsitve njegove poslanske imunitete je bila odkazana imunitetnemu odboru. Predsednik Trifković je nato na vprašanje posl. dr. Zanića, zakaj notranji minister ne odgovarja na vprašanja, niti na interpelacije, izjavil, da je že interveniral. Zatem je predsednik Trifković prešel na vprašanje Gligorije Božovića, zakaj zunanji minister ni odgovoril na njegovo interpelacijo ob priliki imenovanja Cena bega za albanskega poslanika na našem dvoru. Namesto, da bi odgovoril, ga je zunanji minister tožil pred sodiščem v Beogradu zaradi navedb v interpelaciji, s čemer je bila kršena njegova poslanska imuniteta. To imuniteto je kršilo tudi sodišče prve stopnje, ker je direktno od njega zahtevalo odgovor in ne potom Narodne skupščine.

Predsednik Trifković je izjavil, da je poslal sodišču dopis, v katerem ga je opozoril na poslansko imuniteto ter mu pojasnil, da more sodišče dobiti pojasnilo od poslance samo potom Narodne skupščine.

Posl. Božović se je zadovoljil z odgovorom predsednika Trifkovića, obenem pa ponovno protestiral proti nekoraknosti zunanjega ministra z ozirom na naš nacionalni ugled, ker je sprejel Cena bega za poslanika na našem dvoru.

Sele nato se je prešlo na dnevni red. Poslanec Vilder: »Vlada dela. Zgodovinski trenutek!« (Buren smeh v vsej zbornici.)

V razpravo je prišel zakonski načrt o izrednih kreditih za proračunsko leto 1926/27. Gre za sto milijonov dinarjev, ki jih zahteva prometni minister baje iz prihrankov. Med te prihranke se šteje tudi vsota, ki je določena za graditev prog Krapina-Rogatec ter Bakar-pristanišče. V stvari to mislo nikaki prihranki, marveč se te proge menda sploh ne bodo gradile, ker je dolo-

čeni denar že porabljen v druge svrhe. Da pa se ljudstvu zamažejo oči, so se vršna nekaka merjenja, a od tega dalje delo ni napredovalo, četudi je bivši prometni minister Krsta Miletić zatrjeval, da bosta omenjeni progji zgrajeni tekem 1 leta. Istako se ni zgradila prog Trebinje-Bileć-Niškić. To je v glavnem tudi potrdil minister, ki je, utemeljujoč svoj predlog, pojasnjeval, da se proračun ne povečava, temveč se samo prenesajo posamezne postavke. Tako se prenesejo postavke za vzdrževanje pristanišč v znesku 2 milijonov dinarjev, od postavke za zgradbo novih prog 40 milijonov dinarjev, od postavke za rezervne fonde 34 milijonov, od postavke za vzdrževanje novih ladij 5 milijonov, vsega skupaj 100 milijonov, ki jih namerava porabiti za razna druga dela.

Posl. Dimitrije Vujčić je imenu zemljoradniške stranke posl. Pero Marković pa v ime nu demokratske zajednice odklonil ta kredit. Oba sta očitala vladi veliko paritizanstvo in slabo poslovanje v prometni službi.

Posl. Juraj Demetrović je napadel pri tej priliki vlado radi njene nedelavnosti ter citiral beograjsko »Vreme«, ki je navedlo bilanco dela Uzunovićeve vlade. Ta bilanca izkazuje skoraj 14 brezpomembnih zakonov, ki so bili sprejeti in končno 50 zakonov na podlagi prošnje za priznanje službenih let. Opozicija je sprejela s krahom to ugotovitev dela vlade, ki računa med svoje resne uspehe tudi priznanja službenih let. (Posl. Vilder: »Živela seljaška vlada!«) Nadalje je posl. Demetrović ostro kritiziral našo prometno politiko ter ugotovil, da smo mi edina država, ki izkazuje v svojem prometu deficit. Napadel je vlado, ker povečuje železniške tarife, ter naglašal, da se s predloženo zakonskim načrtom vnaša v našo prometno upravo le še večji kaos.

Govoril je še posl. Zanić, nakar je bila seja ob 1. popoldne zaključena. Prihodnja bo jutri dopoldne ter se nadaljuje razprava o izrednih kreditih. Razen tega je postavljen na dnevni red zakonski načrt o izpremembi čl. 205. zakona o državnem prometnem osobju.

Najnovejša klerikalna ponudba

G. Uzunović ima druge skrb!

Beograd, 3. novembra. p. Danes dopoldne se je vrnil v Beograd, dr. Korošec z novo kompromisno legitimacijo. Uvidevši neugodni utis nedavnega članka v »Slovenec« pod naslovom »Nikdar« je dr. Korošec v posebni izjavi, ki jo objavlja njegovo ljubljansko glasilo, povdaril potrebo odgovoritve gotovih programatičnih točk, s čemer je seveda mišljena suspenzija avtonomističnega programa SLS. Ta najnovejša izjava bi naj klerikalcem pač otvorila pot k novim pogajanjem. Klerikalci so jo že na vse zgodaj širili med političnimi krogi, na katere pa ni napravila zaželenega utisa, ker so medtem drugi politični dogodki potisnili vprašanje vstopa SLS v vlado v ozadje. G. Uzunović ima sedaj druge skrb in in tako je razumljivo, da je danes na vprašanje novinarjev, ali je kaj novega glede SLS, nestrpano odgovoril: Nič. G. Korošec vedno menja. Enkrat pravi tako, drugič zopet tako. V Beogradu govori eno, v Sloveniji piše drugo. Opozorjen z najnovejšo Koroščevo izjavo, je zamahnil z roko.

Iz računov drž. razredne loterije

Beograd, 3. novembra. n. Na današnji seji finančnega odbora, na kateri se je razpravljalo o dohodkih razredne loterije, je ravnatelj Antula poročal, da je imela razredna loterija predvotne Srbije 30 tisoč srečk, od katerih je prodala povprečno 27 tisoč. Med vojno je srbska razredna loterija popolnoma propadla. Sedanja razredna loterija se je začela 1. 1921. Prvo leto je bilo 100.000 srečk, ki so se pozneje povisale na 150.000, od 1. jan. 1927 pa bo število srečk znašalo 250.000. Od tega števila je že sedaj prodanih 227.000 srečk. Dobohki razredne loterije so znašali v letu 1921 Din 4.500.000 l. 1922, okoli 7.000.000, l. 1923 okoli 9.000.000 l. 1924, okoli 11 milijonov, l. 1925 okoli 13 milijonov, za leto 1926 se računa z dohodkom 23 milijonov, dočim se za leto 1927 računa z dohodki do 40 milijonov dinarjev. Stroški so znašali na leto do 3 in pol milijona dinarjev. V razpravi so se oglašili posl. Tripković, Joca Jovanović, dr. Sečurov, dr. Veljković, Salih Bajić, dr. Radonić, Preka, Demetrović in Andrija Protić. Zahtevalo se je znižanje taništem upravnih odborov, ki prejemale na leto po 40.000 Din. Živahno se je razpravljalo o razdelitvi kreditov. Iz podatkov je razvidno, da so dobivali kredite ne samo gospodarske in obrtne ustanove temveč tudi posamezniki. To se je ostro grajalo in zahtevalo se je, da ta metoda takoj preneha.

Intervencija invalidov

Beograd, 3. novembra. p. Včeraj dopoldne je finančni minister sprejel v svojem kabinetu predsednika invalidskega združenja Lazarevića ter načelnika invalidskega oddelka ministarstva za socialno politiko Dragoviljo Novakovića. Ob tej priliki je razpravljalo o odloku generalne direktije davkov št. 118-195, s katerim je ustavljen izplačevanje invalidnine vsem, ki prejema več kot 92,50 Din mesečne pokojnine. Finančni minister je izjavil, da je direktija davkov izdala svojo naredbo na podlagi svojega tolmačenja zakona, Lazarević in Novaković pa sta trdila, da je ta naredba sploh nezakonita, ker je naziranje direktije davkov nepravilno. Minister je obljubil, da bo zadevo znova preiskal.

Radičevska Obznana

Novine beležijo, da je vodstvo HSS na svoji seji v tork sklenilo, da se iz stranke izključi dr. Josip Košutić, bivši šef kabineta Stj. Radića, ko je le-ta bil minister prosvete. To je bilo sklenjeno zato, kar se dr. Josip Košutić ni sploh hotel pokoriti naredbi vodstva HSS o bojkotu dr. Nikole Nikića, marveč je z njim nadalje ostal v prijateljskih zvezah ter ga je nedavno celo povabil za pričo pri svatbi. V HSS pa še nadalje ostaneta kot zaupnika Radičeve familije ing. Avgust Košutić in advokat dr. Stj. Košutić, ker zvesto izpolnjujeta predpise bojkota.

Uničevanje Delniške pivovarne v Laškem

Laško, 2. novembra.

Ko je to staro slovensko podjetje prešlo pred nekaj leti v roke ljubljanske pivovarne Union, je bilo jasno, da je bil glavni namen novega lastnika, znebiti se hude konkurentinje, nevarne radi izborne kakovosti piva in mnogih, nacionalno zavednih odjemalcev. Očividno je bilo, da je zopet odbila ura narodnemu podjetju, ki je bilo tako velike važnosti v bojih slovenske manjšine proti nekdanji laški nemškutariji. Vodje Delniške družbe so zakrivali veliko napako, da so do zadnjega zakrivali delničarjem iz širši javnosti fiktivno stanje podjetja, ker bi bilo takrat še možno najti domači kapital, ki bi rešil pivovarno v korist narodu in — pivskim konsumentom. Novi lastniki so sicer izvolili v upravnih svet in nadzorstvo po enega uglednega domačina, od katerih pa je zadnji že zletel, prvi pa baje nima prav nobenega vpliva. Prva je čutila spremembo občina Laško, kateri je odpadel glavni del občinskih doklad. Za njo so prišli na vrsto delničarji, katerim so novi lastniki zamenjali delnice z Unionskimi v razmerju 2 : 1. Nato so trpeli konsumenti. Cena piva je poskočila za približno 5 odst., kvaliteta pa se je poslabšala vsaj za 100 odst. Udarili so potem po našem jeziku. Prejšnje vodstvo je uvedlo v vsem poslovanju našo materinsko, ki ji je v tehničnih izrazih pomagala češčina in bilo je veselje poslušati naše delavstvo, ki se je posluževalo v vsem lepega našega jezika. Danes ne slišiš več »pivo«, temveč »pir«, ki ga ne varijo več varitelji, ampak ga kuhajo »prau-majstri« itd. Češe so poglani v širni svet.

Da se pa pivovarno uniči docela, ji je bilo, v kolikor k temu ni pripomogla slaba kakovost piva, puščati še drugače: omejili so ji delokrog, obenem pa določili, da se bo obrat ustavil, če ne bo letno razpečala gotove količine. Delokrog je bil tako ozko omejen, da se je vnaprej vedelo, da se ne bo moglo dobiti določene količine. Pripomogli ste še nesrečni dve leti in visoka cena, ki ima poleg drugega tudi namen, izkazati rentabilno neizvedljivost laške pivovarne. Vrh vsega je bilo le še treba nesposobnega vodstva, da je bilo razlovo dovolj za katastrofo, ki je morala nastopiti in ki se kaže v tem, da se obrat reducira in da se odpušča uslužbenca kar v velikem. To se je pričelo te dni, tik pred zimo in na tako nesrečen način, da se zgraja vsa javnost. V prvi vrsti se je odpuščilo poklicne delavce, ki so vse svoje življenje pustili in žrtvovali naši pivovarni, ki imajo številne rodbine in jim je zato nemogoče poiskati si kruha drugod, obdržalo se je deloma ljudi, ki imajo doma posestva ali so kmečki sinovi in take, ki so šele pred kratkim dobili tu službo iz tega ali onega razloga. Vodstvo se izgovarja, da se ne izplača več vzdržati obrat preko zime, tekem pol leta pa se bo sprejelo le sezonske delavce. To je seveda počasno pripravljanje javnosti k spoznanju, da je pivovarna v Laškem nepotrebna in da zadoštuje tu le zaloga Unionskega piva, kar se bo zgodilo v enem ali dveh letih, ko se bo javnost umirila in šla brez ugovorov preko dejstva, da je tu kapital zopet inčini lepo domače podjetje in korist tujcev in prilijajcev.

Odpuščeni delavci so se obrnili v obupu in krizi na našega domačega upravnega svetnika, ki pa jim je odgovoril, da ni v stanu pomagati, ker njegova beseda ne zaleže nič, niti toliko, da bi se ga vprašalo, katere delavce bi se smelo odpuščati, da bi njih eksistenca ne bila uničena. Dolžnost naša je, da protestiramo proti takemu postopanju ne samo, ker so po ogromni večini prizadeti naši domačini, marveč tudi, ker se hoče oropati občino laško nekaj cvetočega podjetja in udariti po našem narodnem gospodarstvu. Dokazovalo se bo morda s številkami, da jim mogoče vzdržati pivovarne v Laškem. Mi pa odgovarjamo: gospodje, vaš glavni dobiček obstoji v tem, da ste se znebili hude konkurentinje. Ta dobiček lahko vzdržuje laško pivovarno in lahko nudi delavstvu življenje, ki se je v njej razvilo in živel. Mi odločno zahtevamo, da se obrat pivovarne vzdrži in da se odpuščajo delavce preklic. Zahtevamo to za vse delavce brez razlike strankarskega mišljenja. V kolikor pa je za enkrat omejitev obrata neobhodno potrebna, naj se redukcija uslužbenstva izvrši pravično. Pri tem pa naj sodeluje vlada po svojih v to poklicanih organih kot čuvarka državnih interesov.

Udušen upor proti Callesovi vladi

Mexico City, 3. novembra. d. Bivši general Gallegos je pod vplivom duhovščine vpriporil v državi Guanajuato upor proti Callesovi vladi. Prišlo je do boja, v katerem so vladne sile popolnoma potokile vstaje in jih ob velikih izgubah zavrnile. Gallegos je pobegnil z duhovščino.

Politične beležke

Seja ljubljanskega načelstva SDS

Sklicujem sejo načelstva SDS iz Ljubljane za petek, dne 5. novembra, ob 3. popoldne v prostorih tajništva, Ljubljana, Kazino II. nadstropje. Prosim za polnoštevilno udeležbo, ker je potrebno, da so vsi člani načelstva o važnih političnih in gospodarskih dogodkih točno informirani.

Predsednik Oblastnega načelstva SDS v Ljubljani:

Dr. Gregor Žerjav, narodni poslanec.

Seja oblastnega odbora SDS za mariborsko oblast

V soboto 30. oktobra popoldne se je vršila v Celjskem domu v Celju seja oblastnega odbora SDS za mariborsko oblast. Seje so se udeležili delegati vseh sreških organizacij. V smislu strankinega statuta se je oblastno načelstvo na novo konstituiralo ter je bil soglasno izvoljen zopet za oblastnega predsednika dr. Franjo Lipold, za podpredsednika gg. dr. Lovro Petovar, dr. Milan Gorišek in dr. Ernest Kalan, za tajnika doktor Ljudevit Pivko in za blagajnika Ivan Kejžar. V eksekutivo so bili izvoljeni poleg predsedstva gg. Janko Lešničar, Ivan Kejžar, Anton Koder in dr. Karel Koderman. Nato sta podala politično poročilo dr. Ljudevit Pivko in dr. Albert Kramer, delegati sreških organizacij pa so referirali o organizatornih vprašanjih svojih okrajev. Vsa poročila so bila po živahni debati soglasno in z odobravanjem vzeta na znanje. Narodnemu poslancu dr. Pivku, poslanskemu klubu SDS ter šefoma stranke Svetozariju Pribičeviću in dr. G. Žerjavu je bila izrečena zaupnica. — Sprejeli so se končno razni sklepi organizatornega, gospodarskega, socialnega in nacionalnega značaja.

Nepopoljšljivi lažniki

Klerikalci bi siho radi onemogočili sklicanje Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki je avtonomna korporacija. V svoji želji po vstopu v vlado se čutilo že toliko centralisti, da jim ni prav nič mar, ako trpe interesi slovenske obrti, trgovine in industrije, če se zbornica ne konstituira, kar skušajo s svojimi bedastimi in neutemeljenimi denunciacijami doseči pri radičevskem ministru dr. Krajaču. Zaradi tega njihovega prizadevanja bodo slovenski gospodarski krogi že ob priliki obračunali z njimi, kakor so že. Na naše tozadevne ugotovitve pa je odgovoril »Slovenec« s kopo psolv, med katerimi tudi trdi, da je iz vrst SDS l. 1923 izšla denunciacija »Jadranske banke v Trstu pri fašistovskih oblastih. Na »Slovenec« je še vedno podpisal kot lastnik duhovnik dr. Kulovec, ki ni tožil zaradi očitka laži in objavljanja falzificiranih pisem, pa je umlivilo, da brani klerikalno glasilo s takimi lažmi svojo gonjo proti konstituiranju avtonomne korporacije slovenskih gospodarskih krogov. Mi samo pozivamo »Slovenec«, naj pove točno, kdo je denunciral fašistom »Jadranske banke«, kdo jo je spravil v roke italijanskega kapitala in po čegar zaslugi so postali njeni upravniki svemirki Italijani. Z imen in dokazi na dan, da se ne bo reklo, da je »Slovenec« vreden svojega očeta dr. Kulovca!

Naši kraji in ljudje

Trepetajte in vriskajte — ljubite in trpite — borite se in zmagujte z junaki našega novega romana

Papežinja Fausta

Začetek v nedeljo, 7. novembra.

Strankin zbor Samostojne demokratske stranke v Celju

V soboto 30. oktobra zvečer ob osmih se je vršil v Celjskem domu strankin zbor Samostojne demokratske stranke, ki je bil v celju skrajno slabemu vremenu jako dobro obiskan. Mala dvorana Celjskega doma je bila nabito polna, preko 300 poslušalcev je pazljivo sledilo izvajanjem govornikov. Narodni poslanec dr. Ljudevit Pivko je v zanimivih besedah orisal današnji politični položaj in pokazal vso gnolbo vladnih strank in pravilno izražal vladno politiko. Vstvarila med ljudstvom nezaupanje v današnji parlament, ki je samo še karikatura. Skrb vlade je obrnjena edino le na reševanje sporov med vladnimi strankami, ki so tako pogosti, da so radikalni veseli, kadar Radić molči. Oziroma je postopanje slovenskih radikalov in izjavil, da med njimi ne vidi niti enega, ki je pristal za stranke iz idealizma. So to ljudje brez vsakih principov, ljudje, ki iščejo le moč in koristi, pa makar, da jim pomaga v tem Juda ali Pavel. Izenačenje davkov, ki je eno najbolj perečih gospodarskih vprašanj, se vleče že celo leto, a ne pride nikamor, ker niti radikalji niti radićevci resno nečejo. Tozadevni vladni osnutki je pogrešal, ker ne predvideva olajšanje bremen, temveč hoče le bremena v starih srbskih pokrajinah povečati. SDS stoji na stališču, da je treba izenačenje davkov provesti v tem pravcu, da se ta bremena izenačijo in zmanjšajo. In če je vlada nezmožna vstvariti nov zakon, potem naj razširi provizorno stari srbski zakon na celo državo. Invalidski zakon je skrajno krivičen, ker je vstvaril dvojne vrste invalidov. Kaj takega je mogoče le pri nas, ker vladajo ljudje, ki ne poznajo razmer in ne sega njih obzorje dalje kot do Zemuna. Uradniški zakon se od dneva do dneva poslabšuje. Skromne in težke pridobitve se krhajo na vseh koncih in krajih. Ukinitve stalnosti uradništva in železničarjev ima samo namen držati na vajetih uradnike v slučaju ev. volitev. Največja sramota za nas pa je in ostane nesocialno stališče napram kronskim penzionistom. Zadrževanje penzij ni upravnega značaja, ampak je to sistem. Narodna banka podpira pri nas po večini tuj element s ceninim kreditom, medtem ko naši obrtniki in trgovci zama prosijo zani.

Dr. Kramer je v širokih potezih narisal problem naše notranje krize ter naznačil smernice za njeno ozdravljeno. V to je predvsem poklicano ljudstvo, katero naj pri volitvah dokaže, da je boljše nego so oni, ki so pripravljeni za skledo leče prodati vse svoje programe, pa naj se ti imenujejo avtonomija ali kakorkoli. Edina stranka, ki je ostala vedno dosledna svojemu programu, je

DANSE MACABRE PARADA SMRTI

Največja tragedija človeštva v filmu! Boj za svetsko nadvlado!!! Človeška zablodnja, boj vseh prot vsem! v okviru napete igre. — Grozote svetovne vojne, napad aeroplanov in tankov, boj metalcev ognja, strojni pušk, mla in strupenih plinov. — Prvi originalni posnetki francoske fronte! Operaterji so delali v smrtni nevarnosti! Obupni klic ljubezni žene človeka iz največje borbe vseh časov!!!

Danes ob 4. triletri na 6., pol 8. in 9% kino »Dvor«.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarij

Ljubljanska drama
Začetek ob 20 uri zvečer
Četrtek, 4. novembra: Zaprt.
Petek, dne 5. oktobra: Drugi breg. B.
Ljubljanska opera.
Začetek ob pol 20 uri zvečer.
Četrtek, 4. novembra: Boris Godunov. Gostuje s vni baritonist g. Zalevski. Izv.
Petek, dne 5. novembra: Otello. A.
Mariborsko gledališče.
Četrtek, 4. »Morala«. A. Zadnjič v sezoni.
Petek, 5.: Zaprt.
Sobota, 6.: »Danes bomo tihi«. B.
Celjsko gledališče.
Četrtek, 4.: »Dr. Knock ali Triumf medicine«. Gostovanje ljubljanske drame.

Dramsko gledališče v Ljubljani je v četrtek 4. t. m. zaprt. V petek se ponovi učinkovita in izvrstno uspešna Hilbertova drama »Drugi breg«. V soboto bo v drami dijaška predstava v tej sezoni. Uprižori se Mollirova klasična komedija »Skopuh«. Predstava je namenjena predvsem dijaštvu, udeležiti pa se jo lahko tudi drugo občinstvo. Cene so zelo nizke. Začetek ob 4. popoldne.

Samostojna demokratska stranka.

Oba govornika sta žela burno odobravanje. Sprejete so bile iste resolucije, kakor na seji oblastnega odbora. Ob enajstih je zaključil predsednik doktor Kalan krasno uspehi zbor, ki je zopet dokazal, da je Celje v demokratskem taboru.

Zveza za tujski promet v mariborski oblasti

Danes dopoldne se je vršila v palači velikega županstva ustanovna glavna skupščina tujsko-prometne zveze za mariborsko oblast. Na sestanku, ki ga je sklical veliki župan za mariborsko oblast g. dr. Pirkmajer, iniciator vse akcije, so prispele številni interesi iz vse oblasti, med drugim vodje zdravilišč, zastopniki, Zveze gostilničarskih zadrug, gg. Komac in Valjak, predsednik podružnice SPD v Mariboru, okrajni sodnik dr. Senior, predsednik Savinjske podružnice SPD g. Kocbek, za Avto-klub mariborske sekcije g. Pugelj in za Olepševalno društvo v Mariboru komisar g. Matkovec.

Uvodoma je veliki župan podal kratek pregled pripravljane dela, nakar so se takoj izvršile volitve prvega odbora zveze. Navzoči so soglasno naprosili velikega župana, da prevzame predsedništvo vsaj za dobo, da se dodela izvede organizacija. Veliki župan je izvolitev sprejel in povdaril, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da se novo ustanovljeno društvo razvije in doseže svoj namen. V širši odbor so bili izvoljeni: restavraterja Valjak iz Maribora in Bernardi iz Celja, dalje gg. Pugelj, dr. Senior, ravnatelj Šubic, dr. Šter in v nadzorstvo komisar Rodošek, nadučitelj Lesjak, dr. Lipold, za namesnike pa ravnatelj Jankovič, nadučitelj Kocbek in dr. Hoehn. Odbor je bil soglasno izvoljen za dobo treh let.

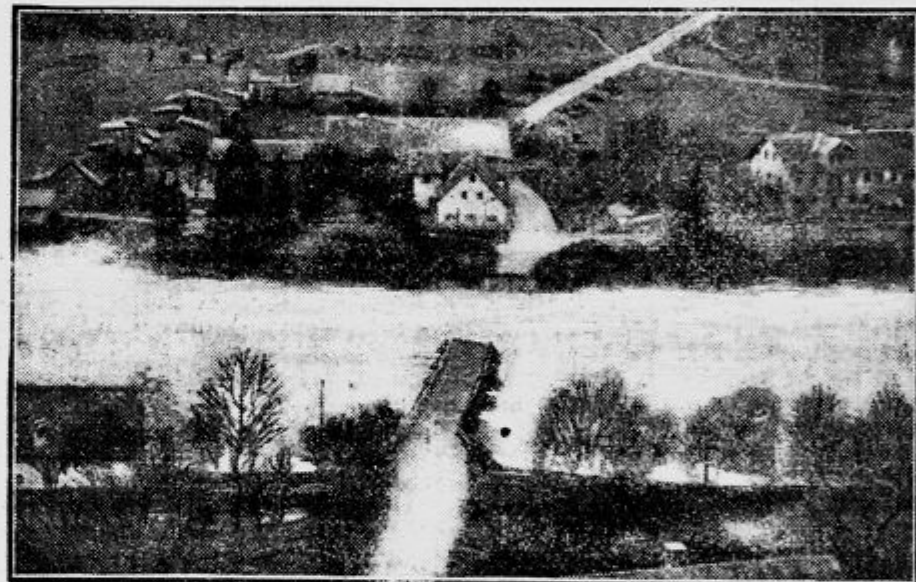
Veliki župan dr. Pirkmajer je podal smernice za bodoče delovanje: Zveza si mora pridobiti kolikor mogoče veliko članic, da bo delo čim lažje. V glavnem bo treba stremeti za pospeševanjem tujskega prometa in olepševanjem naših krajev, ustanoviti je treba tujsko prometne pisarne zlasti v Mariboru, ki bodo dajale potrebne informacije tujcem o naših krajih in ljudeh. Te pisarne bodo morale nuditi vse potrebno, zlasti železniške in parobrodne karte itd. V ta namen stopi Zveza v stike s Putnikom, da ustanovi v Mariboru in drugod prodajalno kart. Centrala bo dajala krajevnim tujskim in olepševalnim društvom smernice za delo, društva pa bodo zavezana na opozarjati centralo na vse nedostatke v posameznih krajih, ki jih bo imela Zveza odstraniti oziroma popraviti. Zveza bo izdelala vzorna pravila ter jih razdelila med člane društva, da se po njih ravna.

Proračun ima približno sledeče oblike: Glavni vir vseh dohodkov bi bil v Mariboru Putnik. Na glavnem kolodvoru je okoli pol milijona osebnega prometa na leto tako, da bi Putnik zaslužil letno okrog 500.000 Din. Putnikova podružnica v Rogaski Slatini nese n. pr. 30.000 Din letno. Veliki župan je že opozoril mestne in okoliške občine na ustanovitev Zveze ter jih povabil, da jo gmočno podpro. Upati je, da bodo občine prispevale skupno okoli 50.000 Din letno. Nadalje bi bilo umestno, da občine, ki pobirajo davek na vino, odstopijo gotov odstotek Zvezi, ravno tako tudi od davka na premočja. Tudi iz sklada za gostilničarsko šolo bi odpadel na Zvezo en delež. Zveza bo skušala doseči pri konzulatih, zlasti avstrijskem, da dobijo potniki s posebno poverilnico Zveze viza za potovanja na obmejni postaji, s čimer bi bila potnikom prihranjena pot v Ljubljano. K do-

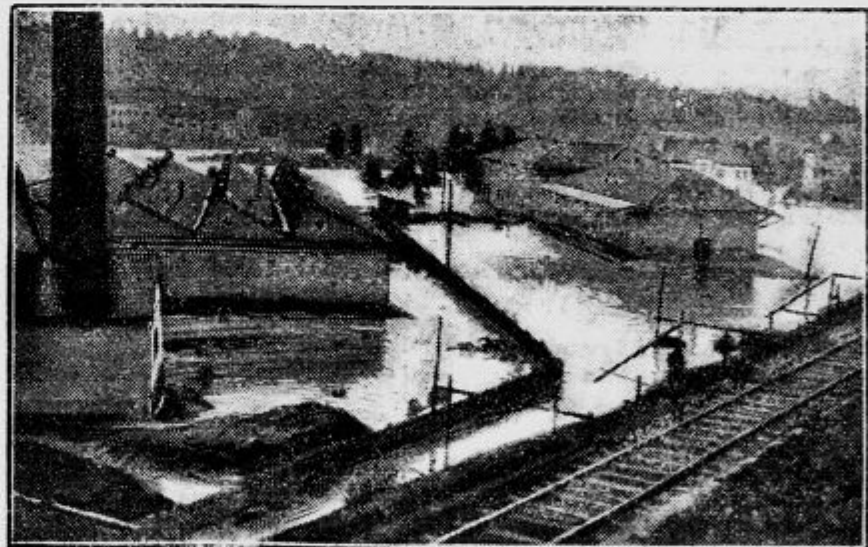
hodkom se računajo še darila, volila, podpore in dohodki iz podjetij, ki jih bo Zveza sama ustanovila. Zveza bo stopila v stike s kino-podjetji, ki bi odplačevala iz bruto dohodkov letno odstotke. Po zakonu imajo namreč prednost za kino-koncesije oni prosilci, ki predvidevajo kak dohodek namenjen v to svrhu je g. veliki župan že govoril z g. Valjakom v Mariboru, ki prisi za kino-koncesijo in bodo imela ta pozajanja najbrž uspeh. Članarina je določena sledeče: Za ustanovne člane 10.000 Din; redni člani morajo plačati članarino vnaprej, znesek pa se bo določil individualno z ozirom na gmočno stanje člane. Za zdravilišče Rogaska Slatina je n. pr. določena članarina 2.500 Din, za Dobro 1.500 Din in Slatina-Radeč 2.000 Din, ker bodo ta podjetja imela največ haska od Zveze. Članarina za fizične osebe se je določila na najmanj 100 Din. Podporna članarina znaša najmanj 50 Din letno, vpisnina pa 10 Din. Tako preračunani dohodki bi prinesli Zvezi letno četrtilijona Din. Zveza bo kupila tudi nekaj akcijskih Putnika, ter stopila v stike z železniško upravo, da dobi v svoje roke kolodvorsko mentalico. Ljubljansko

Cesta iz Lesc na Bled Foto Milenko Doberlet
kjer je Sava vzela most, da je mogoče na Bled samo po železnici čez Jesenice.

Raztrgan Pižov most čez Savo med Radovljico in Lancovem Foto A. Venger

Sava ob povodnji v Kranju
Tekstilne tovarne »Jugočeška« pod vodo.

Borisa, da si n. pr. v Ruaji izvedbe te opere niso mogli misliti brez sodelovanja tega velikega. Učenec in naslednik velikega ruskega basista, a v mnogih detajlih tudi samonikel kreator »Borisa«, je Sigmund Zalevski. Kdor je imel le enkrat srečo doživeti njegovo inkarnacijo »Borisa«, ga nikoli več ne pozablja: Toliko dramatične moči, plastike, dinamike, toliko sugestivnosti je redkokdaj združeno v eni osebi. Uprava gledališča se nadeja, da bo izvedba »Borisa Godunova« z gosp. Zalevskim v glavni vlogi ne samo svečan večer v naši operi, ki s tem dobiva zadostno interpretacijo slavnemu delu Musorgskega (brez katerega si slovenske opere ne moremo misliti), marveč da bo to eden največjih letošnjih dogodkov v glasbenem življenju Ljubljane. V ostalih partijah nastopijo dame: Loviščeva, Poličeva, Potučeva, Ribičeva in Thierry - Kavčnikova ter gg.: Banovec, Betetto, Janko, Knitl, Mitrovič, Mohorič, Perko, Šubelj, Zupan. Dirigirajo g. Polič, režira gosp. Knitl.

Stoletnice Beethovneve smrti proslavi ves kulturni svet marca prihodnje spomladi. Povsod se bo slavil Beethovnov spomin in njegovemu geniju se pokloni slovenski pianist Anton Trst na svojem klavirskem koncertu, ki ga priredi v ponedeljek, dne 8. t. m. v ljubljanski Filharmonični dvorani. Pri tej priliki bo izvajal eno najlepših Beethovnovih sonat iz najzrelejših dobe slavnega skladatelja, to je sonata op. 106, prva izmed zadnjih treh sonat avtorjevih. Ta sonata se

bistveno razlikuje od onih, ki jih je Beethoven napisal v svojih mlajših letih. V njej se je opustil preostrih vezi, ki jih je zahtevala oblika sonate, katero je pravzaprav šele on ustvaril. Ta zadnja njegova dela nam v vsej duši kažejo izredno moč Beethovnovega duha in absolutno obvladane umetnosti. Sonata ima tri stavke: prvi je nekaka improvizacija misli. Drugi stavek tvori jeklen Scherzo, v tretjem pa so slikovite varijacije na bajno lepo melodijo v e-duru. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni, cene običajne koncertne.

Popoldanske predstave v Mariboru. Mariborsko gledališče priredi to sezono serijo popoldanskih predstav, da omogoči tudi znanemu občinstvu obisk gledališča. Na vrsto pridejo razven ljudskih predstav tudi vse druge uspele igre, kot prva pa priljubljena veseligr »Peg, artek mop«. Predstava se vrši že v nedeljo, 7. novembra ob 3. popoldne.

Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo s glasbeno knjižno prilogo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. V deseti pravkar izšli številki letošnjega letnika sta objavljena dva zborna tržaškega skladatelja Vasilija Mirka in sicer šeststrogosni mešan zbor Rokoko ter moški zbor Tolo-vajji, oba na besedilo pesnice Ulve (Pruckove). — 11. številka izide začetkom novembra, 12. začetkom decembra s obširno in vsebinsko zanimivo knjižno prilogo. Zbori zaslužijo naše toplo priporočilo.

Ali ste že doživeli, da bi publika po premijeri tako oduševljena zapustila kino »Dvor«? Ne zamudite in ogledajte si!

DANSE MACABRE

Svetovna vojna 1914—1918. — 17 groze — nežnost; iz tragike — komika. V glavni vlogi John Gilbert, ljubljence žena in d. a. zvesta, ljubka Renée Adoree. Kino »Ljubljanski dvor« najudobnejši kino v Ljubljani. Telefon 730. Danes ob 4., 5/6., 1/8. in 9/4. uri. Predprodaja vstopnic od 3. ure dalje!!!

Zveza pa bo povabila, da imenuje v odbor enega člana kot posvetovalnega organa. S tem je zaključena prva etapa neurnovnega truda našega neprestano iniciativnega velikega župana g. dr. Pirkmajerja za razvoj gospodarskih prilik v mariborski oblasti, kateri bo ustanovila Zveza gotovo lepe nove dohodke.

Milijonska goljufija

V osiški tvornici za usnje je bil že nad sedem let kot skladiščnik nastavljen Josip Schmidt, kateremu je vodstvo neomajno zapu-palo. Pred kratkim pa je bil radi več ne-korektnosti odpuščen in se je znašel na cesti brez dela. Po lastnem priznanju je sistematično izvrševal v tvornici goljufijo na ta

način, da je napačno vključeval v knjigo prejem stroškov. Spletil je tako štiri in pol leta, in sicer skupno s trgovcem koč. Mavrom Deutschem, ki mu je izplačeval zato mesečno nagrado 500 do 1000 Din.

Ko je bil Schmidt odpuščen, je pričel izsiljevati od Deutscha denar. Ker ga pa ni dobil, mu je poslal pismo, v katerem mu je zagrozil, da ga izroči sodišču, ako mu ne pošlje 100.000 Din. Deutsch je napravil radi tega proti njemu ovadbo na sodišče. Preskava je dognala, da je bila tvornica v zadnjih letih ogoljufana za milijon in pol dinarjev.

ELITNI PLESI

v seziji, ter plesne šole, akademije, pridejo do veljave le, če vpoštevajo gospodje predpisano črno obleko. Smokinge, frake, modne obleke dobite najceneje pri tvrdki DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Občni zbor podružnice Jugoslovenskega šumarskega združenja

Celje, 2. novembra

V klubovi sobi Celjskega doma se je vršil te dni izreden občni zbor podružnice Šumarskega združenja, ki je pokazal, kako malo se je do sedaj storilo za to pango našega gospodarstva. Z besedami »Veliko je poklicanih, a malo izvoljenih« je otvoril dosedanj predsednik podružnice g. Lenarčič zborovanje, ki je bilo zelo slabo obiskano, vsled česar se je občni zbor zakasnil za eno uro.

Ki iz poročila g. predsednika posnemamo sledeče: Od zadnjega občnega zbora sta umrla dva člana, in sicer gg. Jakšič in Zupan, ki sta z vnmno sodelovala na polju šumarstva. Med tem časom se je vršila v Zagrebu glavna skupščina združenja, na kateri je bil izvoljen predsednikom dosedanj predsednik podružnice. Vsi predlogi združenja, tako za izboljšanje položaja šumarjev, kakor tudi šumarstva sploh, zlasti pa za ustanovitev prepotrebne šumarske šole, so bili zaman. Za važne stvari pri nas pač ni in ni denarja. Pojav v hrvaških šumah, kjer se sušilo neizmerne količine hrastov, brestov in jesenov, je treba vzeti zelo resno, ker je v nevarnosti velik del našega narodnega kmetja. Preti pa tudi nevarnost, da se ta bolezen zanese k nam v Slovenijo. Temu sta dva vzroka. Prvi je metuljček, goban, ki uničuje prvo listje in katerega gosenci prekorajčijo čisto železniški tir ter povzročajo, da se tudi vsled polzkosti ustavi vlak. Drugi škodljivec je neka glivica — medlika —, ki uničuje druge poganjke. Po par letih se mora vsako tako napadeno drevo posušiti. Dasi-ravno znaša dosedanja škoda že nad dva milijona kubnih metrov hrastja, se vendar še ni ničesar ukrenilo proti temu škodljivcu.

Tajniško poročilo omenja gozdarsko šolo, ki je projektirana v Mariboru. Razne budžetne neprilike so zavlačevale in omejevale ustanovitev te šole, ki je za naše nadaljnje gospodarstvo nujno in neobhodno potrebna. Dasi je ministrstvo za šume in rude dovolilo 37.000 Din podpore za to šolo in zagotovilo enoletno vzdrževanje, je te zneske črtal finančni odsek. Veliki župan mariborske oblasti je v tem pogledu storil vse, kar je le mogoče. Treba je tudi v prihodnje energično zahtevati to šolo, ki naj nam vzgoji gozdarski naraščal, ki bo znal res strokovno gospodariti v naših šumah. Za to gozdarsko šolo naj se zahteva kot predizobrazba najmanj popolna meščanska šola. Osnovna šola oziroma le par gimnazij nikakor ne zadostuje, ako hočemo imeti v naših gozdovih res gozdne, ne pa samo lovške čuvaje. Drevesnica v Slivnici se je obnesla dobro in obeta ostati aktivno podjetje.

Pri volitvah so bili izvoljeni: dr. Oto Detela, veleposelnik in vladni svetnik za predsednika; inž. Anton Slivc, oblasni referent v Ljubljani, za podpredsednika. Ker se je izkazala potreba, da je tajnik na sedežu podružnice, se je pooblastil g. predsednik, da imenuje izmed šumarskih uradnikov v Ljubljani enega za tajnika.

Pri služajnostih se je razpravljalo o okrožnici velikega župana v Mariboru, po kateri se mora nastaviti na zemljiščih z 800—1500 ha zemlje le izprašane šumarje. Izdani so bili predpisi za srednje tehnične gozdarske šole, a takih šol do sedaj v državi sploh ni.

Končno se je izrazila želja, da bi naše dnevno časopisje posvečalo tej važni gospodarski panogi več paznje in obravnavalo zlasti vprašanje gozdarskih šol.

Domače vesti

* **Iz diplomatske službe.** Dosedanji konzul poljske republike v Beogradu, Stanislaw Grabinski, je premeščen za konzula v Zagreb. Namesto Grabinskega pride v Beograd dosedanji konzul v Rio de Janeiro J. Varhalovski, ki bo tekom meseca novembra nastopil svoje novo službeno mesto.

* **Z beograjske univerze.** Sanitetni podpolkovnik v ostavki dr. Tihomir Simić je s kraljevim ukazom imenovan za izrednega profesorja na medicinski fakulteti beograjske univerze.

* **Generalska vest.** Dosedanji komandant III. armije, divizijski general Janko Vukotić je imenovan za armijskega generala.

* **Imenovanje v šolski službi.** Za oblastnega prosvetnega inspektorja zetske oblasti na Cetinju je imenovan dr. Mihajlo Vukčević, dosedanji direktor cetinjske gimnazije.

* **Zveza mest kraljevine SHS.** Sredi meseca novembra se vrši v Zagrebu predkonferenca za ustanovitev Zveze mest kraljevine SHS. Priprave za konferenco so že dovršene. Na konferenco bodo povabljeni zastopniki: Zagreba, Ljubljana, Beograda, Subotice, Sarajeva, Skoplja, Novega Sada, Osjeka, Maribora in Splita. Na programu so med drugim naslednje štiri točke: 1.) Potreba ustanovitve Zveze mest kraljevine SHS. 2.) Odobrenje začasnega pravilnika Zveze. 3.) Odmera začasnih prispevkov za potrebe zvezne organizacije. 4.) Razprava o novem zakonskem načrtu o mestih. Predkonferenca bo dolocila, kdaj se sestane prvi kongres Zveze mest Jugoslavije. Po začasnem pravilniku mora biti sedež Zveze samo v Zagrebu, Beogradu ali v Ljubljani in sicer vsako leto v drugem mestu. Svrha zveze je že označena s samo namero, da se mesta medsebojno podpirajo s svojimi izkustvi in modernimi uredbami in da si vzajemno pomagajo tudi v sporih z državnimi oblastmi. Zveza bo izdajala svoje posebno glasilo, katero bo urejal tajnik Zveze mest.

* **Nove poštne pristojbine.** Poštna uprava dela te dni prav lepe profite. Večina občinstva ne ve, da veljajo za november zvišane poštne pristojbine in da je za nje uporabljati samo pretskane znamke. Stare znamke ne veljajo nič! Posledica tega je, da plačila za navadno pošto 2.50 Din kazni pri tem ti pa uničijo še znamko, ki jo je pošiljatelj v dobri veri pritisnil na pismo. Po našem mnenju ni to pravilno. Znamki, ki jih poštna uprava ne priznava za veljavne za november, poštni uradi nimajo pravice žigosati in to je tisto, za kar se pritožujemo. Pri tej priliki opozarjamo na priprostost pretskanja znamk. Namesto, da bi se bilo to delo izvršilo tako, da ni zloraba naravnost vabliva, se je izvršilo tako površno, da smo prepričani, da bomo v kratkem čuli o nedovoljenih manipulacijah.

* **Osebnosti.** Zvaničnika Ivan Krančič pri srečnem pogovoru v Dolini Lendavi in Fran Rižnar pri srečnem pogovoru v Pljuju sta bila imenovana za arhivskega uradnika III. kategorije. Alojz Rakovec pri varnostni straži v Mariboru je imenovan za arhivskega uradnika III. kategorije in je dodeljen v likemu županu mariborske oblasti v službovanje. Povišana sta bila okrajni tajnik Fran Jaki pri srečnem pogovoru v Mariboru in okrajni nadzornik Ivan Kralj pri policijskem komisariatu v Mariboru v II. skupino III. kategorije. Upokojena sta bila v moški kaznili v Mariboru višji paznik Ivan Fabič in paznik Anton Pinka.

* **Neposredna telefonska zveza s Sušakom.** Glede na našo navedeno notico z dne 31. oktobra smo prejeli sledečo pojasnilo: Novi telefonski vod Ljubljana-Sušak, ki ga gradi terenska sekcija v Ljubljani od Ljubljane do direkcije meje pri Brodu na Kolpi bo podnapet od Ljubljane do Grosuplje na glavni telefonski progi v smeri Beograd, od Grosuplje do Broda na Kolpi pa na obstoječi brzojavni progi, ki se mora seveda rekonstruirati. Teren je v predelu Grosuplje km 21.4 pri Ortenkem skalnat in se mora izvrševati izkop jam samo z razstreljavami. Od kilometra 21.4 do postaje Žebič je teren ugoden. Od tu do Broda na Kolpi je teren različen, večinoma pa neugoden. Zica novega dvodvoja do 3 mm debela in bronasta in je zato posebno po vključitvi nove centrale računati z brezhibnim telefonskim prometom. V svrhu preiskave bo vod vpeljan v telefonsko centralo v Kočevje in bodo preiskovalne naprave montirane na Grosupljem in v Brodu na Kolpi.

* **Konferenca radi zaštite avtorskih pravic.** V petek, ob 9. zvečer se bo vršila v damskem salonu kavarnе Emona v Ljubljani konferenca, na kateri se bo pretresal projekt zakona o zaštiti avtorskih pravic. Referiral bo g. Anton Lajovic, ki bo obenem poročal o internacionalnem kongresu v Varšavi in Pragi. Vabljeni so vsi književniki, upodabljalci, umetniki in glasbeniki. — Pripravljajni odbor za zaščito avtorskih pravic.

* **Lomardiranje obveznic 2½% ratne štede pri poštni hranilnici.** Nadzorstveni svet poštne hranilnice v Beogradu je sklenil, da smejo poštne hranilnice in ne podružnice od 1. nov. dalje dati lomardna posojila na 2½% obveznicne ratne štede brez vsake omejitve na višino posojila in zastaviteljevo osebnost (doslej se se smeje navedene obveznice lomardirati samo drž. uslužbenec in vpokojenec, duhovnikom, vojnim invalidom itd. in se to v omejeni količini t. j. do največ 500 komadov). Za taka lomardna posojila (po Din 200 na vsako obveznico) zaračunava poštna hranilnica razven kolkovine po tar. post. 19 zakona o tiskanih obrestih po 8%, ki se plačujejo o trimesečno v naprej in provizijo po ¼%.

Lombardna posojila se dovoljujejo za dobo 3 mesecev ter se morajo vsake tri mesece prolongirati, vendar je treba pri vsaki prolongaciji odplačati 10% prejetega posojila. Točnejša posojila o teh lombardih daje podružnica poštne hranilnice v Ljubljani.

* **Smrt slovenskega orožnika v Beogradu.** Dne 27. oktobra je umrl v beograjski vojni bolnici orožniški kaplar, g. Ivan Segula iz Pobrežja pri Pljuju. Bil je v Beogradu v šoferskem kursu. Pokojnik je služboval kot orožnik na postaji Podlešnik in raznih drugih postajah v Sloveniji. Pri svojih tovariših je bil izredno priljubljen, kar je pričel tudi časten sprevod. V sprevodu je svirala vojaška godba, četa beograjskih orožnikov pa je izkazala pokojniku zadnjo čast. Zahnega sprevoda se je udeležil poleg drugih gospodov oficirjev tudi komandant beograjskega orožniškega bataljona podpolkovnik Ristič.

* **Veterinarski bakteriološki zavod v Ljubljani.** Ministrstvo za kmetijstvo in vode je ustanovilo v Ljubljani »Državni veterinarski bakteriološki zavod«. Namen tega zavoda je predvsem, da služi svrham državne veterinarske policije v ljubljanski in mariborski oblasti, katerim bo v pomoč pri zatiranju živalskih kužnih bolezni. V iste svrhe je zavod na razpolago tudi privatnim osebam. Želeti je, da se poslužujejo tega zavoda v označen namen kar najširši krogi. Začasno je ta zavod nastanjen pri Državnem higienskem zavodu v Ljubljani, Zaloška cesta 2.

* **Razpisana je služba poštnega starešine v Stični (II.).** Rok za natečaj je 14 dni. Prošnje je poslati na direkijo pošte in telegrafa v Ljubljani.

* **Prometno ministrstvo** je sklenilo, da se ukinejo ugodnosti na železnici vsem onim upokojencem, ki se bavijo s kako trgovino ter imajo svoje protokolirane tvrdke.

Pozor!

Predno si nabavite moško in žensko suknjo in da se bode prepricali o ugodnih cenah, Vas vlijudno vabim k ogledu zimskega blaga v trgovini JOSIP SLIBAR, Stari trg št. 21 (polec Zalaznika).

* **Zavarovalni članom Okrožnega urada za zavarovanje delavcev!** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani ima v svoji novi zgradbi na Miklošičevi cesti 20 med drugim urejene tudi čistilne kopeli, ki so zavarovanim članom dostopne po znatno znižani ceni, s katero je komaj krita poraba vode, mila in perila. Prva kopel z milom in perilom stane za člana in njih svoje Din 3, kadna kopel Din 12 in parna Din 10. Uprava urada je pri določitvi cen imela namen, gojiti čistost in navajati delavce in nameščenice k negi telesa in zdravju. Dosedanji obisk čistilnih kopeli s strani delavstva je neznaten, kar kaže pravo sliko neopojnjanja pomena čistosti in higijene. Nesnaga je izvor mnogih bolezni in kdor se hoče obvarovati hujših posledic, bo negoval svoje telo in ga utrdil s pogostim kopanjem. Ni dovolj, da se že nastale bolezni lečijo, ampak treba je telo krepiti, da postane odporno napram boleznim. V veliki meri je poimovanje pomena kopanja s strani delavstva odvisno od zanimanja za čistost pri delodajalcih, ki imajo tudi v prvi vrsti korist, če je pri njih zaposleno delavstvo trdnega zdravja. Zato prosim urad predvsem delodajalce, da poučijo delavstvo o pomenu negovanja telesa ter ga navajajo k rednemu kopanju. Želeti bi bilo, da si večji obrati nabavijo pri OUZD primerno količino vstopnic, zlasti za prsne kopeli in iste oddajajo delavstvu po nabavi ceni ali pa, da se sami prispevajo del vstopnine ter nudijo delavstvu s tem priliko, da se redno poslužuj kopanja.

* **Kopalnice za invalide v Kraljevičah.** Invalide dobe prilagodeno leto svoje lastne kopalnice v Primorju. Z nabranimi prispevki in s pomočjo države se zgradi v Kraljevičah kopalnice modernega tipa za vojne invalide, kjer bodo imeli vse ugodnosti po najnižjih cenah.

* **Tragična smrt enajstletnega dečka.** V Kaštel Sučarcu je šel prošli terek enajstletni Andrejko Boreza v trgovino, da kupi olja. V žepu je imel s seboj stekleničko. Na potu je padel tako nesrečno, da se je steklenička razbila ter so mu ostri komadi stekla razrezali trebuh. Deček je še istega dne umrl vsled izkrvavenja.

* **Samomor neznane ženske v Zagrebu.** Na Savski cesti v Zagrebu se je v terek popoldne neznana ženska vrгла pred tramvaj, ki je vozil proti Savli. Voznik je sicer skušal takoj ustaviti voz, a bilo je prepozno kolesa so nesrečno ženo grozno razmesarila ter ji zdrobila tudi lobanjo. Identiteta samomortke se ni mogla ugotoviti. Stara je kakih dvajset let. Pri njej so našli samo robec in dva dinarja gotovine.

* **Zagonetna smrt orožniškega narednika.** V vojaški bolnici v Kragujevcu je te dni na zagoneten način umrl orožniški narednik Vukoman Colbašić. Njegova smrt je ostala nerazjasnjena tudi zdravnikom bolnice. Zaradi neke poverebe je bil Colbašić obsojen na tri mesece zapora. Ko je bila razsodba razglašena, se je narednik vrnil v svojo sobo, se slekel in vlegel v postelj ter trdno zaspal. Ko se tudi naslednjega dne še ni

ZIMSKE SUKNJE

in druga oblačila nudi v največji izbiri in najceneje

I. Maček, Ljubljana
Aleksandrova cesta 12.

prebudil in ga vojaki na noben način niso mogli zbuditi, so ga prenesli v vojaško bolnico, kjer je spal še dva dni in končno v letargiji umrl. Vzrok smrti se tudi pri obdukciji trupla ni mogel ugotoviti. O tej misteriozni smrti se v Kragujevcu mnogo govori. Drobovina se je izročila drž. kemičnemu laboratoriju, ki morebiti vendar dožene vzrok smrti.

ITO zobna pasta najboljša

* **Tragičen konec svatbene slavnosti.** V selu Zuničje pri Knaževcu se je odigrala te dni krvava tragedija. Vukašin Jović se je poročil s hčerko Filipa Radosavljevića, Jelico. Da bi dal izraza svoji radosti, je Vukašin zapalil dinamično patrono, ki pa je eksplozirala v njegovi roki. Učinek je bil grozen. Patrona mu je odtrgala obe roki. Skoraj vsi gostje so bili veš ali manj ranjeni.

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

Ne papež ampak papežinja!

Kako?
Kje?
Kdaj?

Čitajte novi roman „Jutra“!

* **Volno in bombaž za strojno pletenje** in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah in v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana Stari trg 12, in Židovska ulica 4.

* **Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju in bledolici, bezgavkah in izpuščaju** povzroči Franc Jožefova grenčica dobro prebavo. Strokovnjaki so ugotovili, da tudi najslabše otrokom Franc Jožefova grenčica pomaga. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah in špecerijah trgovinah.

Iz Ljubljane

u— **Zadnje letošnje porotno zasedanje** v Ljubljani se prične dne 22. t. m. Porotniki in njihovi namestniki so že izžrebani.

u— **Šentjakaška knjižnica v Ljubljani.** Stari trg 11, je izposodila oktobra meseca 3776 strankam 14.694 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od 3. popoldne do pol 8. zvečer in izposoja slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, francoske, italijanske, angleške in esperantske knjige ter modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Na razpolago so tiskani imeniki knjig, ki naj jih vsak kupi, da si izbere knjige doma.

u— **Protestno zborovanje trgovskih, industrijskih, bančnih in drugih nameščenecv** radi Trgovske bolniške blagajne je danes ob 7.30 zvečer v Mestnem domu! Polnoštevilna udeležba je dolžnost vseh zavarovancev! — Sklicatelji.

u— **Umrli v Ljubljani.** Zadnji teden so bili javljeni sledeči smrtni slučaj: Tereziya Jelen, žena kočijaža, 25 let; Jože Bajželi, sin steklarja, 1 mesec; Josip Lukčević, postajenačelnik, 32 let; Marija Černe, postrežnica, 64 let; Edvard Osterman, kurjač, 16 let; Frančiška Černe, babica, 44 let; Zdravko Dolinar, sin godbenika, 4 leta; Marija Droic, posestnika žena, 42 let; Franc Kopřiva, sin bančnega uradnika, 1 leto; Jože Pršina, sin posestnika, 5 mesecev; Anton Hribar, sin posestnika, 12 let; Lucija Pra-protnik, zasebnica, 76 let; Franc Mauč, višji železniški delovodja v pokolu, 84 let; Henrik Kodrin, orožniški stražmoister v pok. 40 let; Antonija Klopčič, posestnikova žena, 28 let; Rudolf Balderman, železniški zvaničnik, 52 let; Franc Lavrič, kočijaž, 31 let; Jakob Volkar, hlapec, 26 let; Franc Langus, sin posestnika, 16 let; Jakob Segula, poštni uradnik, 51 let; Ivan Hrstiaj sin kretinika, 15 let; Josip Pink, čevljarški pomočnik, 38 let; Helena Koman, zasebnica, 80 let; Franc Setničar sin delavke, 2 leti; Jožef Slapničar železniški vpokojenec, 94 let; Franc Calcari lesni trgovec, 45 let in Stefan Skrbinšek, železniški nadsprevodnik v pok., 65 let.

u— **Plesne vaje tehnikov & akademikov.** Otvoritevna plesna vaja se bo vršila nočjo v dvorani Kazine. Pričetek točno ob 20. uri

u— **Gospodje in gospodične,** ki imajo veselje do dramatične umetnosti, so vablje-

Samo še danes!

SIBIRIJA

Predstave ob: 7. pol 6., pol 8. in 9. uri.

ELITNI KINO MATICA Telefon 124

Danes zopet krasen nordijski film

GREHRIMA

v glavni vlogi KARINA BELL, znana glavna igralka iz filma »Ljubljenska maharadžev«. Dejanje se vrši sredi preteklega stoletja, v večnem mestu Rimu. polnem grozot, neodkritih tajnosti in intrig. — Povdarjamo krasno panoramo Italije. Vsled dvurnega sporeda predstave ob pol 4, pol 6, pol 8, in četrta na 10.

KINO IDEAL KINO IDEAL

Pri čaši čaja, vina zahteva:

Keks „Planina“!

Tovarna »Keks« „PLANINA“ Jesenice-Gor. VIKTOR BOGATAJ 11094 a.

ni da se zglaše pri »Količjskem odru«, Gajeva ulica št. 2 (prostorji dij. društva »Domovina«). Vpisovanje novih članov vsak dan razen nedelj ob 20.—21. ure. — Odbor kol odra.

u— **»Količjski oder«** sklicuje za danes ob 20. v društvenem lokalu Gajeva ulica 2, sestanek celokupnega članstva. Radi važnosti reda je udeležba strogo obvezna. — Odbor.

u— **Policijske prijave.** Od torika na sredo so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 prestopok razgrajanja v javnem lokalu, 1 izgred, 1 poškodba tuje lastnine 3 prestopki kaljenja nočnega mira, 3 prestopki nedostojnega vedenja, 1 slučaj nenadne smrti, 1 prestopok beračenja, 1 prestopok prekoračenja policijske ure in 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi pijanosti, 1 radi nemoralnega življenja in 1 radi nevarne grožnje.

u— **Nenadna smrt.** V torek okrog 11.15 dopoldne je dobi 46 letni bivši lesni trgovec France Calcari iz Škofje Loke sedal stanujoč v Janševi ulici št. 12, pred hišo nenadoma močan napad kašlja. Hilp nato je pričel bruhati kri in padel v nezavest. Onesveščene ga so prenesli sosedje v njegovo stanovanje, kjer je trenotek nato izdihnil.

u— **Kako se pride do pelerine.** Čevljar Benjamin Salmič je dne 29. oktobra prispel na trenotek svoje kolo na neko hišo na Jurčičevem trgu. Pustivši svojo pelerino na kolesu je stopil po opravku. Ko pa se je čez nekaj minut povrnil, pelerine ni več našel na kolesu. Pravzaprav je bil tat še skromen in je naravnost čudno, da ni odpeljal še kolesa.

Iz Maribora

a— **»Vesna« zopet zaprta.** Včeraj so zopet prepeljali neko gojenko »Vesne« iz zavoda v bolnico. Kakor pred nedavnim časom dve gojenki, tako je tudi ta deklica zbolela na sklatiniki. Vse obolele pa so rodom Hrvatice iz Medjimurja.

a— **Slaba trgovina za elektrotehnične izdelke.** Čeprav ima Maribor radi bližnje falkse elektrarne izbornu prepleteno električno omrežje, ki se od dne do dne razširja tudi v okoliških občinah, vendar trgovina z elektro tehničnimi predmeti v Mariboru prav slabo uspeva. Nedavno je javila likvidacijo mariborska podružnica Elina, pravkar pa je bila na sočni dražbi prodana vsa zaloga elektro tehnične trgovine, družbe z omejeno zavezno »Zarula«, v katere prostorih je prišla že tretja takšna trgovina na kant.

a— **Novinarski koncert.** Pri slavnostnem novinarskem koncertu, ki ga priredi Mariborski novinarski klub v proslavo državnega praznika dne 1. decembra v narodnem gledališču, so obljubila doslej sodelovanje pevka društva: Glasbena Matica, Drava, Jadran in Maribor.

a— **Češki tečaj JC Lige.** Mariborska JC Liga priredi tudi letos tečaj za pouk češčine ki ga bo vodila državna učiteljica češke dopolnilne šole v Mariboru, ga. Švecova. Tečaj bo brezplačen, pobirala se bo le neznatna pristojbina za režijske stroške, kakor lanskotno. Priglasje sprejema predsednik Češkega kluba, g. Franjo Bureš, urar v Vetrinjski ulici. Začetek šole in ostale podrobnosti bo Liga še pravočasno javila. Prijave se sprejemajo do ponedeljka 8. novembra.

a— **Vaje vseh gasilskih društev Maribora in okolice.** V nedeljo so imela vsa mariborska gasilska društva gasilske vaje na kompleksu delavnic drž. železnice na koroskem kolodvoru. Vaj se je udeležila mariborska, pobrežna, studenška, radvanjska, razvanjska, zrkovska in delavniška požarna bramba. Pogled na vse gasilske priprave je bil krasen. Najbolj se je seveda izkazala zopet mariborska mestna požarna bramba, ki je s svojo turbino nadkrijevala vse druge. Tudi topot pa se je izkazalo, da goje vsa gasilska društva resno svoje delo. Vsi požarniki so pokazali izvežbanost in rutiniranost v svojem poslu.

a— **Razdejanje v mestnem parku.** Zadnji vihar je strašno demoliral mariborski park. Poleg topolov, vrb in drugih lepih dreves po parku je uničil tudi skoro polovico smrekove gozda, ki je največji ponos mariborskega parka. Visoka smrekova drevesa so izruvana iz tal, veliko jih je polomljenih na polovico in leže vse križem čez ceste. Skoda je tem večja, ker je park sedaj par let že zaporedoma trpel od snega in viharjev, tako da bo po malem čisto prazen. Bilo bi zato umestno, da se sedaj podira drevesa uporabijo izključno v namen mestnih nasadov po parku, na Kalvariji, pri Treh ribnikih, za ute, ograje in podobno. Park pa je treba na poškodovanih mestih takoj vnovič zasaditi, kar se je dosedaj žal zelo zanemarjalo.

a— **Prosta stanovanja.** Mariborsko stanovanjsko razsodišče razpisuje sledeča prosta stanovanja: 1.) Limbuš št. 8, pritličje, 1 soba, kuhinja in pritličje od stranke Ignacija Hleb. 2.) Studenci, Aleksandrova cesta št. 29, 1 soba, kuhinja in pritličje od stranke Ivana Fesl. 3.) Studenci, Na obrežju št. 76, 2 sobi, kuhinja in pritličje od stranke Fr. Jug. 4.) Krčevina št. 68, Lovski dom, 1 soba brez peči in kuhinja brez štedilnika od stranke Tereziye Stros. 5.) Zg. Poljskava št. 32, 3 sobe, kuhinja in pritličje od stranke dr. Ljudevita Sinkovića. 6.) Miklošičeva ulica št. 2/III., 2 sobi, kuhinja in pritličje od stranke dr. Kristof Caccatura.

a— **Iz kaznilnice.** Te dni so izpustili v mariborski kaznilnici 7 kaznjencev Turkov, 2 iz Bosne, 5 iz južne Srbije. Obsojeni so bili pri sodiščih v Bosni in Srbiji in veljajo zato pri njih predpisi o pogodnem odpustu.

za zadnjo tretjino, oziroma polovico kazni. Tako so posamezni zločinci pridobili po več let svobode. Naši kaznjenci, obsojeni v Sloveniji in Dalmaciji, nimajo te ugodnosti, pač pa smejo pod gotovimi pogoji krajšati kaznen v samotnem zaporu, kjer jim štejejo dva dneva za tri dni.

a— **Amerikanec.** Na policijski se nahaja neki Lovko Alojzij, ki trdi, da je doma iz Cerklje, pristojen pa v Južno Ameriko. Pravi, da je prišel iz Amerike, na potu pa je v Hamburgu zgubil vse dokumente ter zahteva, da se ga dodeli pristojni oblini. Policijski pa se te navedbe zle sumljive, ker je pač malo verjetno, da je mož na potu domov zgubil vse dokumente.

a— **Sladkosedeči.** Gospodar neke slaščičarne na Aleksandrovi cesti je zaslišal svojega pomočnika o polnoči, ko je gostil svoja dva tovariša in dve mladi prijateljici s slaščicami. Poklical je stražnika, ki je vse sladkosedeže odvedel na stražnico. Slaščičar trdi tudi, da mu je zadnje čase zmanjkalo za 5000 Din slaščic ter dolži svojega pomočnika, da mu jih je pokradel. Glavni krivec pa odločno zanika vsako krivdo. Nadaljna preiskava bo ugotovila, na kateri strani je resnica.

a— **Dva čudaka.** Te dni sta prispela v Maribor dva potnika, ki sta radi originalne zunanosti vzbujala splošno pozornost. Eden je imel lase spleten v dolgo kito, drugi pa razpuščene. Imenujeta se Hans Gathmann in Mandel Erich. Prvi je absolvirati realno gimnazijo, ter je po poklicu fotograf, drugi pa fotograf in pleskar. Iz Nemčije sta krenila preko Avstrije v Jugoslavijo, katero sta vso prepotovala. Mandel nosi žensko krilo, in nudi že zaradi tega jako originalno sliko. Po njunih izjavah potujeta po svetu le zato, da spoznata geografske razmere posameznih držav in tudi povsod fotografirata vsako zanimivost. Zgleda pa, da potujeta le za zabavo, ter da sta mladenčica delomrznata. Prenečevala sta v policijskih zaporih in bila nato poslana v Avstrijo.

a— **Poskušen samomor.** Karolina P. je predvčeršnjim bla na podstavek nekdanjega dravskega mostu ter se hotela vreči v Dravo. To pa sta opazila dva vojaka ter jo siloma odvrgla od njenega namena. Vzrok poskušnega samomora je baje ljubosumnost.

Iz Celja

c— **Narodna čitalnica v Celju** ponovi v n. deljo dne 7. t. m. ob štirih popoldne Finžgarovo ljudsko zgodbo v treh deljenih »Verigo«. Čisti občilek je namenjen kakor zadnjič za spopletitev ljudske knjižnice.

c— **Knjižnica Narodne čitalnice** bo v petek zaprta.

c— **Glasbena Matica v Celju** ima svoj redni letni občni zbor dne 12. novembra ob 8. zvečer v poslopju Glasbene Matice na Slomškovem trgu. K občnemu zboru so vabljeni vsi člani in prijatelji društva.

c— **Mestno gledališče v Celju.** Danes zvečer gostuje v Celju ljubljanska drama s komedijo »Dr. Knock ali Triumf medicine«. Občinstvo se opozarja na to prvovrstno komedijo, ki obeta posetnikom zelo velik užitek.

c— **Celjsko pevsko društvo.** Prva vaja Celjskega pevskega društva, ki je bila določena za danes zvečer, se radi zvozanja ljubljanske drame preloži na petek dne 5. t. m. ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Ker je vprašanje prevodov polno rešeno, je upati da bo tudi poset vaj zadovoljivi. Petje bo poučeval g. Ciril Pregeč.

c— **Opozorilo vsem delodajalcem.** V zadnjem času se pojavljajo razne sumljive osebe pri delodajalcih pod pretvezo, da so nameščenici okrožnega urada za zavarovanje delavcev ter inkasirajo zavarovalne prispevke. Vsi nameščenici tega urada, katerim je poverjen inkaso prispevkov, imajo uradno pooblastilo, veljavno za območje pristojne ekspoziture in uradno legitimacijo s fotografijo. V slučajih, da delodajalci take uradnike osebno ne poznajo, naj zahtevajo legitimiranje in one, ki se ne morejo zadostno legitimirati, izročijo pristojnim oblastim.

c— **Dobro so jih spravili.** V prisilno delavnico v Stari Gradski so bili oddani 20 letni Rudolf Virant false Sovanti, 41 letni Karol Zalaznik (tudi Sallasniki) iz Babna, pristvo v Polhovgradcu, 43 letni Matija Mudrič iz Jablanca pri Senju, v žensko prisilno delavnico v Begunjah pa 36 letna Marija Turin iz Celja.

c— **Nesramneži.** V petek 29. oktobra je bila Savinjska dolina zopet obkpana po poplavi. Splavarji, katere je povodenj presenčila, so pristali ob nenavadnem mestu v Celju. Med tem, ko so radi utrujenosti morali iti počivati, so bili okradeni. Dva nepridiprava, Turnšek in Jegrišnik, sta bila naznanjena celjski policiji, da sta med tem časom odnesla s splavov deske, vrv, cepin in nekaj oblike.

c— **Telesna poškodba.** 29. oktobra je opravljal mizarski pomočnik pri g. Švigi na dvorišču starega okrožnega sodišča neko delo. 12 letni Edmund Marinšek ga je dražil po otročje s »Šviga švaga«. Vžlic večkratnemu opominu deček le ni odnehal, narkar mu je mizarski pomočnik Pirc v jezi zagnal kladivo v glavo ter mu preklal zgornjo ustnico, poškodovano čeljustno kost in izbil tri zobe. Dečko je bil oddan v javno bolnico, Pirc pa pride pred sodišče radi težke telesne poškodbe.

c— **Aretacija.** Franc Sobota, brezposelni mizarski pomočnik nestalne bivališča je ukradel mesarju Hohnecu, eno kožo, isto pro dal in izkupiček zapil z dvema svojima tovarišema. Ker se pozivu sodišča ni odzval, je bil aretiran in oddan v zapore okrožnega sodišča.

Bomba v garniziji zadela je
Trefto eskadrono katera v par dneh prikoraka k nam v KINO IDEAL

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridaček.

Pijača s pravim Franckom vas zamore stalno zadovoljevat.

K zrnaži kavi na vsak način spada Pravi Franck.

Iz Trbovelj

t— Novi občinski odborniki. Pri volitvah 28. marca so bili izvoljeni v občinski zastop slednji gg.: od SDS: Jože Goropevšek in Miloš Roš; od Kmetičke delavske gospodarske liste: Gustav Vodusek, Miha Koren, Alojzij Gerčar, Ferdo Roš; od SLS: Avgust Jordan, Rudolf Ahac, Janko Arnsšek; od Komunistov: Franc Slapšek, Franc Jerebičnik, Matevž Flere; od Bernotovev: Franc Pencel, Jože Povornik; od Zdržene delavske liste (socialisti in komunisti): Franc Gunšek, Karol Malovrh, Jakob Klenovšek, Ignac Sitter, Josip Grum, Vinko Grabnar, Franc Pliberšek, Ivan Jazbec, Martin Povše, Ivan Krušič, Ivan Bistan, Marjan Vrbnik, Rudolf Persoglio, Alojz Tanšek, Miloš Terzinski, Franc Tržan, Alojz Herferle, Ivan Breznik, Karol Podicnik, Franc Brnjaz, Edvard Jurjavec, Alojz Strumelj, Gašper Katič. Na prvi seji 8. aprila je bilo poleg župana izvoljenih 12 občinskih svetovalev: od SDS: Josip Goropevšek, od Kmetičke delavske gospodarske liste: Gustav Vodusek, od SLS: Rudolf Ahac. Vsi drugi občinski svetovaleci: Vinko Grabnar kot podžupan, Jakob Klenovšek, Ivan Krušič, Karol Malovrh, Edvard Jurjavec, Ivan Jazbec, Ivan Pliberšek, Alojzij Vrbnik, Rudolf Persoglio pripadajo Združenim delavski listi.

t— Izdajanje živinskih listov. Kmetička podružnica v Trbovljah je imenovala kot stalne izdajateljice živinskih potnih listov: za Trbovlje in Loke Josipa Strojca, za Gahersko Dominika Kolenca, za Knezdol Alojzja Cestnika in Gašpara Mervelja, za Sv. Katarino Franca Kovarčiča, za Sv. Marka R. Zagorja, za Prapetno Miha Urbajsa, za Klek Martina Zagorja, za Retje Matija Lukmarja in za Planinsko vas Rudolfa Ahaca.

t— Potovanje delavcev v Francijo. Občina je prejela sledeče obvestilo: Dosedaj so odšli transporti delavcev v Francijo štiri krat na mesec. Da se zmanjšajo stroški transportov, je sklenilo Generalno društvo za emigracijo v Zagrebu, ki naj na delavce, da se odpravljajo transportov znižati na dvakrat na mesec. Ta sklep stopi v veljavo 1. novembra in bodo transporti do konca marca 1. 1927. odhajali iz Zagreba v sledečih rokih: 8. in 23. novembra, 7. in 28. decembra, 11. in 25. januarja, 8. in 22. februarja, 8. in 22. marca.

t— Koncert glasbenega društva v Hrastniku se bo vršil v nedeljo 7. t. m.

t— Predaja občinskih poslov. Vestni o pošteditvi G. Sitterja za župana trboveljske občine se potrjujejo. Zapisnega in obenem predaja občinskih poslov se bo vršila koncem tega tedna.

Iz Prekmurja

Sobaški interesi so naprosili železniško direkcijo, naj zgradi večje skladišče na kolodvoru v Murski Soboti, ker sedanje ni kakor ne zadostuje za promet. Za večje uradno poslopje, ki je tudi nujno potrebno, se niti niso upali prositi. Dobili so odgovor, da ni kredita. Zato žele čimprej skupščinskih volitev; mogoče bo takrat dobiti kredit.

Sobaška pošta se preseli v nove prostore, ki jih je zgradil nalašč v ta namen G. Čeh, ki je pritegnil nase že tudi carinarino. Dosedaj najemodajalec prostorov za pošto, ki jo je prej celozodno metal iz njih, jo je hotel sedaj za vsako ceno zopet pridržati v svoji hiši. Povdarjal je pri tem krepko svojo pripadnost k radikalom in pisal naravnost na ministrstvo v Beograd. Tam pa so iztaknili, da ima še ta gospod svojo odgovornost štampiljko in madžarskem jeziku in so njegovo prošnjo zavrnili.

Sokol v Murski Soboti je otvoril svojo letošnjo predavateljsko sezono s predavanjem g. prof. Teplija o «Kmečkih uporih v XVI. stoletju». Predavatelj je žel za svoje temeljito in krasko predana predavanje burno pohvalo od strani izredno mnogo gosteilnih poslušalcev. G. profesor nadaljuje to predavanje v petek, 5. novembra ob 8. zvečer v Citalnici.

Na sobaški gimnaziji so uvedli v četrttem razredu pouk o higijeni. Poučeval bo okrajni zdravnik g. dr. Glancnik.

V Beltinju je priredilo Sokolsko društvo v nedeljo, 24. t. m. veseličo s trgovijo. Prireditelj je izbornou uspešal; obiskalo jo je v velikem številu kmečko prebivalstvo, kar znači mnogo, saj smatrajo klerikalci ta kraj za svojo izključno domeno. Čast prirediteljem, posebno agencijom br. Glavnika.

Vprašanje uradnih prostorov v Murski Soboti je sploh unikum. Uradov je polno, prostore imajo vsi v zasebnih hišah, za kar plačujejo visoko najemnino. S parletno najemnino bi lahko država zgradila stavbo, ki bi nudila vsem uradom streho, obenem pa omilila neznosno stanovanjsko krizo. A radi «velikopotezne štednje» se živi od žlice do ust in razmetava po nepotrebnem

državni denar. Zandarmerija bo z novim letom brez strehe, ker ji je novi lastnik od nje najete hiše že odpovedal stanovanje. Ker ni izgledov za nove lokale, se utegne zgoditi, da se bo preselila v eno okoljskih vasi. Ista usoda čaka srezko poglavarstvo, ker je tudi od njih najeto poslopje prodano kupcu, ki se bo moral že radi določil stanovanjskega zakona preseliti v njo.

Dopisi

VRHNIKA. V nedeljo, 7. t. m. ob 3. popoldne bo v »Jantariu« predavanje Zveze kulturnih društev. Predaval bo g. prof. Dolžan o temi: »Živalska duša«. Upamo, da zanimivo predavanje poseti občinstvo v velikem številu, kajti nadaljnja predavanja so odvisna od zanimanja. SDS.

KRANJ. (Francosko predavanje.) Lektor ljubljanske univerze prof. Martel bo imel v petek, dne 5. novembra predavanje v francoskem jeziku: Le Paris contemporain. Predavanje bo ob pol 6. zvečer. Začetek točno. Vabljeni so vsi meščani, kateri razumejo francoski ali pa se sploh zanimajo za francoski jezik.

VELIKA LOKA. Veliko županstvo prosimo, naj se vendar enkrat ukine strogi pasji kontinac v sodnih okrajih Novo mesto in Trebnje, ker o kakih steklinah že par mesecev ni bilo čuti. Kontinac, tudi navaden, je torej popolnoma neupravičen.

SMARTNO PRI LITJI. Dne 7. novembra praznujemo 50letnico otvoritve in blagoslovljenja sedanjega šolskega poslopja. V ta namen se zbere šolska mladina z učiteljstvom in prijatelji šole po deseti sv. maši v »Društvenem domu«. Spored je sledeči: Nagovor, pevske točke, deklamacije, igra »Zgaga in zgažice«. Po sporedu bo šolska mladina pogoščena v slavnostno okrašenem šolskem poslopju, kjer bo tudi ves dan razstava ženskih ročnih del in risarskih izdelkov. — Vstop prost. Prostovoljni prispevki so namenjeni poplavljenjem.

POLJANE. Krajevna organizacija SDS je razdelila med najbolj prizadete svoje članke po zadnji povodnji podporo v znesku 100 Din, za kar se ji obdarovanci kar najtopleje zahvaljujejo. Ker je vsoto poslala centrala iz Ljubljane, ji tem potom k. o. izreka svojo zahvalo. Za k. o. SDS: Janko Kokali, t. č. tajnik.

ZABNICA. Gasilno društvo v Zabnici priredi v soboto, dne 6. novembra ob 8. zvečer v Gasilnem domu predstavo »Milinar in njegova hči« ter jo ponovi v nedeljo, 7. novembra ob 3. popoldne istotam. Čisti dobiček je namenjen za poplavljenec v Poljanski dolini.

GUŠTANJ. Krajevni odbor društva »Rdeči križ« v Guštanju priredi dne 7. novembra ob 16. glasbeno in pevsko zabavo v sokolski telovadnici v Guštanju s sodelovanjem pevskega in godbenega društva ter šolske mlade. Dohodki prireditve se šte-

Popolni uspeh
se od naših dam
priznava le

CREME MOUSON

najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod - Ljubljana 3. novembra 1926 Višina barometra 308,8

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smer vetra in brzina v m	Oblačn.	Vrsta padavine
opazovanja		Barom.	Temper.	Rel. vlažn.		0-10	opazovanja
Ljubljana (dvorec)	1.	760,6	10,7	86	mirno	10	dež
	8.	759,9	11,0	88	WSW 0,5	10	dež
	14.	759,2	11,3	90	mirno	10	dež
	21.	761,1	12,4	80	SW 1	9	
Maribor	8.	762,0	8,1	95	NW 5	10	megla
Zagreb	8.	761,1	10,0	96	NE 1,5	10	megla
Beograd	8.	763,2	11,0	64	SW 1,5	0	
Sarajevo	8.	762,0	17,0	49	SE 27	1	
Skoplje	8.	762,2	7,0	71	mirno	0	
Dubrovnik	7.	762,4	20,0	75	SE 3	5	
Split	7.	760,3	19,0	86	ESE 13	8	
Praga	7.	758,9	7,0		mirno	10	megla

Solnce vzhaja ob 6:40 zahaja ob 16:47 luna vzhaja ob 04:05 zahaja ob 16:15.

Povprečni barometer je danes v Ljubljani nižji za 4,0 mm kot včeraj.

Dunajsko vremensko napoved za četrtek: Oblačno in dež. Najprej toplo, pozneje hladnejše.

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vzhodni vetrovi. Nebo oblachno; dež. Temperatura od 16 do 18 stopinj. Morje mirno.

kajo v »Fond za nabavo rešilnega avtomobila za Mežiško dolino«. Ta prireditelj bo sigurno prva v Mežiški dolini, kjer bo občinstvu na razpolago tudi okrepčevalnica s točilnico samo brezalkoholnih pijač.

Slovite

Trifolium likerske esence

v 24 različnih vrstah dobe se po Din 6—komad 11,375—

Drogeriji Sanitas

Celje, Ljubljana, Prešernova ulica 5

Sokol

«Ljubljanski Sokol» (Narodni dom) sporoča svojemu članstvu in naraščaju, da predava danes ob 8.30 zvečer v društveni sobi načelnik JSS br. dr. Viktor Murnik «O sokolski ideji». S tem večerom se odpira ciklus predavanj o imenovani temi. Predavanja so bodo vršila vsak četrtak. Nanje se v prvi vrsti opozarja brate telovadce in sestre telovadkinje. Na sporedu so še tudi druga zanimiva in aktualna predavanja, ki bodo odsevali vseh tistih vprašanih, ki zadevajo sodobno družbo, narode in človeštvo in ki tiljo v znanosti, umetnosti, gospodarstvu in politiki. Članstvo naj se vseh predavanj mnogostevilno udeležuje. Zdravo! — Prosvetni odsek. 1423

Sport

Propagandni tek v Tržiču

V nedeljo se je vršila v Tržiču prva propagandna lahkoatletska prireditelj, v zornu organizirana po SK Tržič. Tekmovalo se je v teku na 3 km. Startalo je 8 tekmovalcev članov ASK Primorja in SK Ilirije iz Ljubljane ter kluba prireditelja. Rezultati ki so bili doseženi, so z ozirom na vremenske in terenske prilike zelo dobri.

Kot zmagovalca je izšel iz tekmovalca Gaberšek (Ilirija) v 9:52 min., sledil mu je talentirani tekač Zuccato 10:15 min, Pintarič 10:17 min, Zurga (oba ASK Primorje) in Kmetič (Tržič).

Vodstvo je prevzel Kmetič od starta pri gostilni Sluga ter ga obdržal do obrata, kjer se je potisnil v ospredje Gaberšek in ga obdržal do konca.

Tekme za Gosposvetski pokal

V korist Jugoslovenske Matice se vrši v nedeljo 7. t. m. na sportnem prostoru SK Ilirije nogometni turnir za prehodni Gosposvetski pokal, katerega je razpisal v ta namen SK Ilirija povodom svoje petnajstletnice. Za ta pokal se bo tekmovalo odselej vsako leto, dokler si ga ne pribori kateri klub definitivno s trikratno zaporedno zmago nad nasprotnikom.

Za letošnje tekmovanje so se prijavili štirje klubi, in sicer Ilirija, Hermes, Jadran in Slavija. Celotni turnir se odigra v nedeljo popoldne. V smislu propagandne odigrata po dva in dva kluba najprej semifinala, oba zmagovalca pa nastopita takoj nato k odločilnemu srečanju. Vsaka igra traja pri tem le 45 minut, torej samo polovico normalnega igralnega časa. Protivniki za semifinalne se bodo izžrebali tekoni prihodnjih dveh dni.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Danes, v četrtek, ob 19. uri sestanek, katerega naj so udeležili gg. zadnjega sobotnega sestanka. Nadalje se vabijo na sestanek sledeči igralci: Camernik, Slamič H., Uršič in Privšek, in sicer v novem klubskem lokalu. Ob 21. seja nogom. sekcije. — Tajnik.

ASK Primorje. Danes, v četrtek, ob 20. seja uprave sportnih prostorov, ob 20.30 seja centralnega odbora v novem klubskem lokalu. — Tajnik.

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija sklicuje za danes (četrtek 4. novembra) širšo odborovo sejo in sestanek dirkačev v klubovem lokalu odn. Prešernovi sobi restavracije »Novi svet«, in sicer ob 8. zvečer. — Udeležba obvezna.

Gospodarstvo

Železniška proga Rogatec-Krapina

Borba za to prepotrebno kratko progo se vrši že več desetletij. Sedaj pa se zahteva po gradbi te proge vendarle približuje svojemu uresničenju. Kakor je povzeto iz zapisnika o nedavnem komisijem pregledu trase, bo dolžina proge med Rogatec in Krapino znašala 19,4 km in je po načrtu zamišljena gradba dveh postaj. Ena postaja bi bila Dobovac na ozemlju mariborske oblasti, druga pa najbrže Gjurmanec na ozemlju zagrebške oblasti.

S položajem proge so prizadete občine v glavnem zadovoljne. Ugovori, kolikor jih je, se bodo dali lahko premostiti. Med drugimi zahtevajo zastopniki občine Gjurmanec, da se trasa, kjer gre preko njihovih najboljših polj, preloži malo stran, kar bi pa bilo združeno z velikimi stroški. Slične zahteve imajo zastopniki Krapine. Nadalje so zainteresirani iz Gjurmanca predlagali gradbo postaje v samem Gjurmancu, češ da je ta precejšnja gravitacijska točka. V neposredni okolici Gjurmanca se nahajajo ležišča premoga, ki bi se mogla plodonosno izkoristiti samo tedaj, če bi bila v neposredni bližini železniška postaja. Dalje se nahajata v tamošnjem okolišu dve žagi, a tretja se gradi.

Z gradbo te kratke proge, ki bi ne stala mnogo, bi se zelo olajšale prometne prilike med Slovenijo in Hrvaščo. Prevoz mnogih predmetov, ki sedaj zahteva dolgo in drago vozno, bi se skrajšal in pocenil. Tudi bi se industrija v območju te proge krepkeje razvila. Pocenil bi se med drugim prevoz ropške kisle vode, izdelkov tvornice stekla v Straži, lesa ter bi se pospešilo izkoriščanje ležišč premoga v teh krajih.

Iz teh razlogov je komisija, ki je pregledala traso, najtopleje priporočila čim prejšnji pričetek gradbe te proge z dodatkom, da se ta proga zgradi kot proga prvega razreda.

Tržna poročila

Zagrebaški tedenski sejem (3. t. m.). Dagon goveje živine obilen. Trgovina živahna. Največ se je kupovalo za domačo potrebo in le malo za izvoz. Cene v glavnem nespremenjene. Le teleta so se pocenila za 50 par in sremške svinje podražile za 50 par pri kg. Konje je bilo nekaj kupljenih za Italijo. Cene za kg žive teže: voli domači I. 8—9, II. 6—7, bosanski I. 6,50—8, II. 6—6,50, bik 6, krave I. 6—7, II. 4—5, junci I. 8—9, II. 6—6,50, junice I. 7—8, II. 5—6, teleta 11—13 (zaklana 14—15,50), svinje pitane domače 12 do 12,50 (sremške zaklane 16—17) Din. Konji, tovorni in vojni: 5000—12.000 Din za par. Kmetijski proizvodi: krompir 1,25—1,50 Din kg, seno I. 100—125, II. 75—80, olava 125 do 150, detelja navadna 110—140, lucerna 110—130, slama 50—100 za 100 kg.

Dunajski berza za kmetijske produkte (2. t. m.). Mlačna tendenca prekomorskih borz kakor tudi domača nazadovanja na budimpeštanskem terminskem tržišču so povzročila popolno rezerviranost kupcev na dunajskem tržišču, toda tudi ponudbe so se zmanjšale. Čvrst je bil le oves, ki se je podražil. Uradno notirajo vključno blagovno-prometni davek brez carine za 100 kg v silingih: pšenica: domača 40,50—41,50, mađarska Tisa. 79/80 kg. 46—47; rž: 30,25 do 33,75; turščica: sušena 27—28; oves: domači 26—26,50.

Dunajski živinski sejem (2. t. m.). Dagon 3108 glav; od tega 1099 iz Jugoslavije. Ob mirnem prometu so se pocenile vse vrste živine za 5 do 10 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: voli 1,05—1,95, bik 1,05—1,45, krave 1,05—1,45, slaba živina 0,60—1,05 silinga.

— Trgovcem in onim, ki potujejo v Francijo. V Parizu se je osnovala Agence Commerciale Franco - Yougoslave, pisarna, ki bo skrbela za trgovinske stike med Francijo in našo državo, v prvi vrsti Slovenijo, in ki bo dajala vse potrebne informacije. Da navedemo nekaj točk iz njenega poslovanja: Posreduje vsakovrstni uvoz in izvoz; daje vsa potrebna pojasnila polnikom v Pariz; preskrbi nakup blaga; daje na razpolago industrijem in trgovcem za časa njihovega bivanja v Parizu tolmača (privatnega tajnika) ter

jim, z eno besedo, nudi vse, kar je potrebno. Priprani smo, da bo ta čisto naša institucija, katero vodi gosp. Franc Mikolič, sin posestnika in trgovca Franca Mikoliča iz Sadržice na Dolenjskem, imela zaželjen uspeh in da bo tako v veliko korist svoji ozi domovini. Tozadevni interesi naj se obrnejo direktno na naslov: Franc Mikolič, Agence commerciale Franco - Yougoslave, 130, Rue Ordener, Paris XVIII.

— Razne dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 9. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 5000 kg ležiščne volne, glede dobave vodokaznih cev; 13. novembra pri isti direkciji glede dobave raznih tiskovin ter glede dobave žetlinastih žepičev; 13. novembra pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave steklastega materiala; 15. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave žaril in stena ter glede dobave asbestnih plošč, vrvice in fibra; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave skretnih, skretniških postavilcev, spojin vijakov in 8000 tratičnih žebeljev; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega kemičnega materiala (kristalni boraki, kolofonija, asfaltni katran, klorovodična kislina, železni minium, laneno olje, kje, barva «Suboks», amonijakova soda, dekstrin, kristalna soda itd.) ter glede dobave raznega instalacijskega materiala za razsvetljavo; 4. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave lijakov za stanišča, glede dobave 100 ton plinskega premoga, glede dobave 100 komadov Mainzerkože, črne barve za prehodne mehove; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede oddaje električne instalacije in dobave potrebnega materiala za elektrifikacijo skladišča v dubrovniški luki; 5. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 925 kg bakrenih cev, glede dobave raznih lokomotivnih delov in delov za plinsko razsvetljavo osebnih voz ter glede dobave raznih odlitkov iz bron in medenine; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznih žebeljev. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo na vpogled.

— Položaj na tržaškem tržišču kave. V začetku tedna pred prazniki je bilo razpoloženje na tržišču kave čvrsto, proti sredi tedna pa je malo oslabilo, naka je ostala tendenca nespremenjena. Kakor je podoba, je položaj za enkrat dvomljiv. Zadnje dni so bile cene (loko za efektivno blago): Santos I. 1120—1145, superior 1070—1095, good 1010 do 1035, slabši 955—965, Rio fin 975—995, dober 955—970, zadovoljiv 900—920, slab 880—880 lir.

Borze

3. novembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 0—74, Vojna škoda 335—0, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 194—198, Ljubljanska kreditna 140—9, Merkantila 94—97, Prastedionna 886—888, Kreditni zavod 165—175, Strojne 70—0, Vevče 102—0, Stavna 55—65, Šešir 104—0. — Eksekutivni nakup in prodaja: Ljubljanska kreditna banka je bila zaključena po 140. — Blago: Zaključek: deska (smreka, jelka) 24 m, od 16 naprej, medca 25, I., II., III., monte, ostroroba, očeljeno, suho, fco vagon nakladalna postaja, 1 vagon 450—450 (450). Povpraševalo se je po surekovih in jelovih deskah, bukovih testonih, bukovih drveh in lanenem semenu brez ponudb. Ponudbe so bile običajne. Eksekutivni nakup: turščica, stara, baška, suha, zdrava, rešetana, rumena, pirateta Bistrica - Bohinjsko jezero, 1 vagon 245—245 (245).

ZAGREB. Zasebne vrednote kakor običajno z majhnim prometom nespremenjene. Vojna škoda je popustila na 334—336. — Italija v Curihi dalje popustila. Malo slabši je tudi Pariz. Zato sta popustili obe devizi tudi v Zagrebu. Druge devize v Zagrebu nespremenjene. Notirale so devize: Amsterdam 2273—0, Dunaj izplačilo 798,5—801,5, Berlin izplačilo 1347,5—1350,5, Italija izplačilo 241,623—243,623, London izplačilo 274,54 do 275,34, New York ček 56,381—56,781, Pariz izplačilo 182—184, Praga izplačilo 167,6 do 168,4, Švica izplačilo 1092,75—1093,75; valute: avstrijski siling 789,5—802,5, KE 166,6—167,4, lire 239—241; efekti: bančni Eskomptna 100—100,5, Poljo 15—15,5. Kreditna Zagreb 100—101, Jugo 95—96, Obrtna 50—51, Prastedionna 865—867,5, Ljubljanska kreditna 150—0; industrijski: Dubrovačka zaključek 425, Slavonija 36—40, Trbovlje 0—310, Vevče 102—0, Sečera Osijek 425 do 435, Našička 1280—1350; državni: Investicijsko 76,75—77,5, agrarne 43—44, Vojna škoda, promptna 335—336, za november 337 do 338, za december 341—342, kasa 335—336.

BEograd. Devize: Amsterdam 2270 do 2272, Dunaj 798—799, Berlin 1347—0, Bukarešta 81—82, Italija 243—244, London 274,85—274,95, New York 56,62—56,63, Pariz 182,5—183, Praga 167,9—168, Švica 1094 do 1094,5.

CURiH. Beograd 9,145, Berlin 1233,35, New York 518,50, London 25,135, Pariz 16,625 Milan 22, Praga 15,46, Budimpešta 0,007290, Bukarešta 2,94, Sofija 8,7425, Dunaj 73,175.

TRST. Borza radi praznika sv. Justa ni poslovala.

DUNAJ. Devize: Beograd 12,48—12,52, Berlin 168,21—168,71, Budimpešta 99,13 do 99,48, Bukarešta 3,9225—3,9425, London 54,2925—54,3925, Milan 30,38—30,48, New York 707,35—709,85, Pariz 22,78—22,88, Praga 20,9325—21,0325, Sofija 5,0950—5,1350, Varšava 78,15—78,75, Curih 136,45—136,95; valute: dinarji 12,4775—12,5375, dolarji 705,90—709,90.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59,665, v Berlinu 7,408.

Namakaj z „Žensko hvalo“, peri z „Jelenjim milom“!
To ne pokvari perila ter ga popolnoma očisti.

Ruski grobovi pod Vrščem

Ruska kapelica pod Vrščem

Ob cesti, ki vodi iz Kranjske gorve po Plišnici preko Vrščica v Treto, so slovenski ljudje že mnogo pisali. Zgrajena je bila med vojno. Zgradila jo je avstro-ogrska vojaška uprava. Bila je to ena najlepših naših gorskih cest, prikladna, ker je služila vojnemu namenu, za vožnjo vseh vrst avtomobilov. Ob prevratu je bila še prav dobra in državna uprava bi jo lahko z razmeroma majhnimi stroški vzdržala v dobrem stanju. Toda osem let je bila cesta prepuštena zgolj sama sebi, zato se ni čuditi, ako je v tem času skoraj popolnoma razpadla, v kolikor je niso razdelali hudourniki, ki so uničili ali odnesli tudi večino mostov in mostičev. Tako je v nekaj letih po neverjetni in brezprimerni malomarnosti in brezbrizičnosti naše državne uprave propadlo delo tisoč in tisoč onih delavcev, ki so v potu svojega obraza in v neizrečenem trpljenju zgradili to cesto. Ti delavci so bili skoraj izključno ruski vojni vjetniki. Bilo jih je več tisoč, ki jih je avstrijska vojna uprava prignala pod Vrščič, da ji zgradijo cesto, ki jo je nato krstila na ime »Erzherzog Eugenstrasse«. Avstriji so to cesto zgradili pač v prvi vrsti za to, da jim služijo pri pripravi za ofenzivo pri Koboridu. Ker se jim je z gradbo mudilo, se je delo nadaljevalo tudi v zimskih mesecih. Da je bilo delo silno težavno, je jasno. Terenske razmere v višini 1400 do 1600 metrov so bile same na sebi skrajno neugodne, pozimi pa so ozračje delo in delavce še snežni plazovi, ki so pod Prisojnikom in Rupo posebno nevarni. Nežode in nesreče so bile na dnevnem redu. Nekega

dne je plaz s Prisojnika, oziroma z vrha Vrščica zasul vso delavsko partijo na mesto, kjer lame teren padati proti Treto. Tu je bilo zasutih več sto, ljudje pravijo celo nad tisoč nesrečnih ruskih vjetnikov. Kraj, kjer se je zgodila ta strašna nesreča, je sedaj na italijanski strani in je oddalje kakih 30 do 40 metrov od naše meje. Delavci - vjetniki so prenočevali v velikih lesenih barakah ob gorskem obranku pod sedanjim Erjavčevim domom. V pozni zimi, ko je v gorah zavladal jug in tel topili sneg, se je ponoči pod Rupo odtrgal ogromen snežni plaz in pokopal pod sabo barake z vsemi njih prebivalci. Ako smemo verjeti pripovedovanju ljudem - avstrijska vojna uprava je o stvari seveda previdno molčala - je plaz zasul več kakor tisoč ruskih nesrečnikov. Nič manj kakor plazovi pa so jih spravili pod grudo razne bolezni in glad. Rusi kot sinovi ravnine in stepe seveda niso mogli prenašati ostrega gorskega podnebja. Smrtnih žrtev je bilo tu na hektombe. Ni se potem čuditi, da so ruski vjetniki, ki so jih prideljevali delavskim batalijonom na Vrščiču, smatrali Vrščič kot goro smrti, od koder zanje ni več povratka. V svojem trpljenju in v svoji neizrekljivi bedi so se zatekali samo še k svojem Bogu. Ta jim je bil še edina uteha. Pod kočo v Gozdu sredi lesa na mali planoti ob žuborečem gorskem potoku so zgradili, dasi so od vsakdanjega trdega dela že omagovali, skromen božji hram. Zgradili so ga iz lesa, pokrili pa so ga z bakrenorjavim borovim in smrekovim lubjem. In ko se je zapadalo večerno sol-

ce uprlo v ta božji hram, je šarola streha v bakrenorjavem svitu, da se jim je zdelo, kakor da zro pred sabo domačo cerkveno v rodni svoji vasi. — V kapelici na steni so prikrdeli Križanega, ki ga je z okorno roko izrezal iz trdega lesa eden izmed sotrpimov. Ni to umetniško delo, toda iz njega diše vsa gorja, vsa neizrečna in nezmerna bolelost trpeče ruske duše. Te okrog kapelice so nato položali k večnemu počitku svoje tovariše, ki so došli. Kdo ve njih število, kdo njih ime?

Morda jih je bilo manj, morda več, kakor onih, ki so jih zagrebli plazovi pod Prisojnikom in pod Rupo. Nihče ne more tega vedeti, eno pa je gotovo, da je Vrščič največje rusko pokopališče v Sloveniji, ako ne v celi Jugoslaviji! In ti ruski mučeniki v besede pravem pomenu bi zaslužili vsaj skromen spomenik! Postavimo ga jim!

Prispevke v to bo rad sprejemal tudi naš list.

M. ZEVACO:

«Papeževi otroci»
«Nostradamus»
«Krvavi kardinal»

„Papežinja Fausta“ ! naš novi roman !

Začetek v nedeljo, 7. t. m.

Mariborske zahteve

Maribor, dne 3. oktobra

Na lepo uspelem demokratičnem zboru v Mariboru so v nedeljo dopoldne sprejeli zborovalci soglasno sledeče resolucije:

1.) Trdno vstrajajo na ravni liniji političke državnega in narodnega edinstva in ustavnosti zahtevamo takojšnjo izvedbo volitev v samoupravne zastoje v smislu zakona o samoupravah od 20. aprila 1922 ter odločno odklanjamo vsak poskus okrnitve mariborske oblasti in kršenja ustave radi političnih kupčij sedanjih režimovcev z SLS.

2.) Zahtevamo, da vlada nemudoma dovrši načrt zakona o izenačenju davkov. Ako je pa nesposobna tak zakon donesti, naj vsaj proštri srbski zakon o davkih na celo državo.

3.) Zahtevamo takojšnjo ustanovitev gospodarskega sveta v smislu ustavnih določil. Pridružujemo se zahtevi gospodarskih krogov Slovenije po takojšnjem sklicanju nove izvoljene zbornice za TOM.

4.) Zahtevamo depolitizacijo vseh uradov in šol ter odločno svarimo pred novimi preganjanji državnih uslužbencev iz partizanskih političnih vidikov. Prav tako protestiramo proti nadaljni nesmotrni redukciji državnih uslužbencev ali delavcev, ker je šla vlada že itak predaleč ter pomanjkanje osebo je že resno ogroženo normalno delo. Pač pa naj se ukinejo stotine raznih nepotrebnih uradov, kakor je na pr. kontrola za splošno varje v Sisku itd., ker so to le azilji za par-

Popolnoma novo!! Prvič v Ljubljani!

Grandiozna in obenem svereča slika Rima iz časov, ko je gospodaril skoro nad celim svetom, njegovo ogromno bogastvo in razkošje. — V glavni vlogi tiran, umetnik, komedijant in rimski cesar

NERO

Velikostno in grozno po like avtor: dirke na četveroprečnih vozov... v amfiteatru, levi trgajo kristjane, Rim gorit itd. — Ne zamenjajte tega filma z že predvajanim filmom »Quo vadis«?

Pride neprekinjeno jutri v petek!

ELITNI KINO MATICA

najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

tizanske agitatorje, za katere se izmečejo milijoni.

5.) Konstatiramo žalostno dejstvo, da se naše železnice vidno uničujejo in da vsled pomanjkanja osebo in potrebnih kreditov za material propadajo od dne do dne bolj. Pozivamo vodstvo stranke in poslanski klub SDS, da zastavita vse sile, da se bodo krivci porvali na odgovor.

6.) Zahtevamo, da se tudi v Mariboru kot sedežu podružnice Narodne banke ustanovi podružnica Obrtne banke.

7.) Odločno podpiramo zahtevo naših pridobitnih krogov po delitvi Okrožnega urada za zavarovanje delavcev in ustanovitvi lastnega Okrožnega urada v Mariboru za mariborsko oblast.

8.) Zahtevamo, da se nemudoma pristopi rešitvi vprašanja centralnega kolodvora in graditve carinske kolodvorske pošte v Mariboru.

9.) Protestiramo proti postopanju finančnega ministra, ki je v novem budžetu državi postavko za ustanovitev županske šole v Mariboru, koja postavka je že bila vnešena v prejšnjem budžetu.

10.) Z ozirom na dejstvo, da ima Maribor od 15.000 brezposelnih delavcev v Sloveniji sam ogromno število 3000, zahtevamo, da se pri razdelitvi fonda ministra za socialno politiko, določenega za podpiranje brezposelnih delavcev in namenjenega za zgradbo

stanovanjskih hiš v svrhu zaposlitve delavstva, mesto Maribor v čim najvišji meri upošteva.

11.) Odločno protestiramo, da se je Maribor kljub prvotni obljubi zastavil pri delitvi avtomatskih telefonskih central. Obnavljamo zahtevo, da Maribor tako centralo dobi, podpiramo pa tudi z vso odločnostjo zahtevo naših gospodarskih krogov v Mariboru po vpostavitvi druge telefonske zvezne Maribora z Zagrebom in Beogradom.

12.) Odločno obsojamo namero sedanjice vlade, da poslabša položaj uradništva s podaljšanjem pa penzijo potrebne in pa službene dobe ter da hoče podaljšati tudi nestalnost železničarjev.

13.) Zahtevamo, da vlada predloži točne številke, v koliko je odtegnjene draginske doklade uradništva porabila za podpore poplavlencem.

14.) Z veseljem jemljemo na znanje, da je poslanski klub SDS edini v parlamentu, ki skuša s pozitivnimi in stvarnimi predlogi omogočiti delo skupščine, izrekamo zaupanje poslancema g. dr. Pivku in dr. Zerjavu, vodstvu stranke ter njenemu šefu Svetozarju Prbičeviću.

Resolucijo so zborovalci soglasno in z navdušenjem sprejeli. K besedi se je oglasil predsednik organizacije SDS na Pobrežju g. Kobal, nakar je bilo zborovanje zaključeno.

Naši onstran granic

Preganjanje se nadaljuje...

Celovec, začetkom novembra

Svečane obljube, dane koroškim Slovence v St. Vidu 1920 od koroškega deželnega zbora, na čelu predsednika vlade samega, se vedno bolj in bolj izpolnjujejo.

Sedaj, ko je minulo plebiscito slavje in je prebelen »aufmarsch«, je po kratki pavzi dvignil mogočni Heilmarsch svoj šovinistični nasilni bič ter to pot zamahnil v srce slovenskega Roža. V St. Jakobu stoji lepa — Narodna šola, sad narodnega župnika Mateja Rahma za otvoritev te šole s slovenskim učnim jezikom je interveniralo slovensko koroško ljudstvo na vseh krajih, interpellirali so poslanci v deželnem zboru in pri centralni vladi Sam kancelar dr. Seipel je na pritisk znanega ministra jugoslovanske vlade obljubil, da se bo željam koroških Slovencev ugodilo, a do danes vse zaman. Pač so vzeli v službo po petih letih le onega učitelja in ga nastavili v čisto nemški kralj, kjer mu je omejeno vsako politično delovanje. In to se pravi, da uživajo koroški Slovenci vse pravice in popolno zaščito. Ne samo, da niso odprli šole, umišli hočejo še zadnji sled slovenstva. Dopisnik »Freie Stimmen« zahteva od oblasti razpustiti šolstičnice v Narodni šoli v St. Jakobu v Rožu, katero oskrbujejo šolske sestre, češ da niso vse domačinke. Nemci sicer dobro vedo, da je imenovit zavod le dobrodelna ustanova in v pomoč ostrotrnim otrokom in da nima s politiko nobenega opravka. Vedo tudi, da se ne vrši tamkaj nobena propaganda. Ker pa se počne podvreči metodam Heilmarsch, so ta zavod zapisali pogin. Da pa si, kakor Pilat, umijejo roke, skušajo doseči svoj cilj potem občine v St. Jakobu s pomočjo socialno-demokratskih odbornikov in Bauernbündlerjev.

Nemški, odnosno pomembni zavod sredi slovenskega Roža ne more in ne sme biti, najmanj pa, da bi se v ta namen uporabljala Narodna šola, last vseh koroških Slovencev. To je treba brezpogojno prepušči. Dolžnost Jugoslavije je, da odbije ta smeeli naskok koroških Nemcev z energično represalijo.

Spomenik političnim izgnancem so odkrili na pokopališču Sv. Ane v Treto. V letošnjem januarju so pripeljali v domovino zemске ostanke onih Tržičanov, ki so umrli tekom svetovne vojne v izgnanstvu. Nad njihovim grobom se dviga sedaj spomenik s primernim besedilom.

Mladinska organizacija. V Julijaki Krajin morajo po vseh vseh osnovati mladinske organizacije »balila«! Otroke vabijo in silijo italijanski učitelji, (ki so fašisti, ki birliči), z vsemi sredstvi v te organizacije. Uniforme jim mora pripraviti županstvo, tepecdavkoplačevalci pa plačati! V Čepovanu na primer ni imela občina denarja, da bi dovolila kurjavo školarstvi šoli, pač pa imajo (in morajo imeti) pripravljene 2500 lir za male uniforme in to je povod. Ljudje morajo kvečjemu rznati z glavo in molčati. Pač pa je dal Mussolini ob priliki četrte obletnice pohoda v Rim sledečo »parolo d'ordine«: Vpisati in pripraviti vse organizacije balila in avangardistov. Vsa pravim, vsa nova generacija mora biti fašistična. Besede so jasne, ni jim potreba komentarja.

O pomoči poplavlencem se idrijski dopisnik v beneškem »Giornale« širokoustno izraža. Škoda je bila namreč milijonska, neprecenljiva. Ne bomo odgovarjali. Vzamemo samo odgovor, ki ga je prejel poslanec Besednjak od državnega podtajnika, na vprašanje, kaj se je storilo za poplavlence. Ta odstavek se glasi: »Komaž so prišli prve vesti, je bilo danih na razpolago videmskemu prefektu 45.000 lir, da jih porazdeli tam, kjer je ljudstvo najbolj prizadeto.« Škoda je milijonska... Bred komentarja, dragi »Giornale«!

Tudi na Vrsnem in Ljubljnem se polasta ljudi misli na odhod z rodne grude. Marsikateri bi rad prodal svoje posestvo in odšel drugam, iskati si boljše srečo. Politične in gospodarske razmere so strašne. Odkar je prenehala vojna odškodnina, so seli v gorske vasi vedno večja revščina. Ljudje so bili navajeni na postojanske službe, da so izhajali, sedaj pa tega ni več. Gospodarske pomoči potrebuje cela goriška dežela. Namesto da se na merodajnih visokih krogih izdajajo vedno novi ukrepi za preganjanje obmejne prebivalstva, bi bilo umestnejše, da se bavijo z gospodarskimi razmerami v Julijaki Krajini in pomagajo našemu ljudstvu, ki tako rade dela in ima široko razvit smisel za kmetijstvo.

Črne kraje. Reki. Zelo so se čudili na Reki na dan 28. pr. m. ob proslavi fašistovskega pohoda v Rim, da je prišlo toliko slovenskih črnosrajčnikov v mesto. Bili so iz Bistrice, Knežake, Jelšan, Prema. Podgrada itd. Iz lirske Bistrice so prišli slovenski fašisti v črnih srajcah z godbo, da so zbudili toliko več pozornosti. Rečani so jih gledali in se smejali »Cragnolnoma«. Z mešanimi občutki so se vračali notranjski črni fantje domov.

Sekire poje po gozdovih smrtno pesem kmetijskemu gospodarstvu. Tam ob Pivki se vrsti voz za vozom po cesti, poln je lesa. Na vasi se vsipje revščina, kmetje lezejo v dolgove, ker vedno manjši dohodki ne krijejo izdatkov in plačevati treba strašne davščine. Glavna težava bi bila v živinoreji, sadjarstvu in v varovanju gozdov. Onkraj Sembi prestraši potnika krasa golčava. Zasluge gozdarja in drvarja je le neznamen napram ogromni škodi, ko se iztrebljajo gozdovi. Ali je sploh mogoče na predprijatelj razmer, da bi mogli naš ljudje primerno živeti na svoji zemlji?

Slovenski vojak. Ki se vračajo domov iz južnih krajev Italije, pripovedujejo razne zanimivosti. Južnjaki nič ne vedo o Sloveniji. Ne morejo se nabuditi, kako pridejo v italijansko armado ljudje, ki niso Italijani. Slovenske pesmi so jim zelo ugajale. Slovenski vojak so silili po raznih večjih italijanskih mestih v kino »Naprej zastava Slave«, »Lepa naša domovina«, »Lutna sija« itd. Občinstvo jih je povsod z radostjo poslušalo. Pa naj bi zadonela danes v Julijaki Krajini »Naprej zastava Slave«, to bi bil krič in vik, preganjanje, huda obsoda in granica bi se zamajala.

Na komplementarni šoli v Idriji bo poučeval slovenščino prof. Komac. Imenovan je bil prof. Bevk po je bilo imenovanje hitro preklicano.

Pohod koroških kmetov na Celovec. Kmetiško življenje v koroški pokrajini je trdo, kakor še nikoli. Protja domaših pridolgov zastaja, davčna bremena so nezno. Kmetje so se domenili za pohod na Celovec in prišli jih je z raznih strani dežele okoli 10.000. Povorka se je udeležila tudi zveza trgovcev in obrtnikov. Govorili so grmeli proti vladi, proti davkom, proti šidom, proti korupciji, proti komunistom, socialistom, proti vsaj upravi, ki je gnila do razpada. Deželni glavar žuni se ni pojavil od nikoder. Ravno ob času najkrepkejšega govora je bučno svrtała vojaška godba mimo trga. Po pohodu so se kmetje razšli. Uspeha ne bo. Udeležilo se je vsakega pohoda tudi nekaj Slovencev.

MOŽEM DELA!

Za nogo neprikladni čevlji omejujejo
Vašo sposobnost, preprečujejo uspeh pri
delu in škodijo Vašemu zdravju.

Naš model 3967

iz 1^a boksa na rom
šivani, črni ali rumeni

Dinarjev

269

zadošča vsem zahtevam, uresničuje naše
napore, da Vam moremo postreči. Kdor
more za sedaj nabaviti samo en par čev-
ljev, naj izbere samo ta model.

Plata

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 19.—

Prirreditvi

Kojo jugosl. sester v Ljubljani bo imelo redno odborovo sejo v četrtek, dne 4. novembra ob 16. 32523

Podoficirsko pod-

porno društvo
Ljubljanske garnizije priredi v soboto, dne 6. t. m. ob 8. uri v hotelu »Lloyd« zabavni večer s plesom in šalijo pošto. Vstop prost. — Za obilen obisk se pripravi odbor. 32522

Obri

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hübner v Ljubljani, Valvasorjev trg. 32524

Modistka

Z. Mahnič - Gorjanc Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1 sprejema vsa popravila barbastih in filc klobukov, kar točno in ceno izvrši. V vsaki barbasti klobuk od 120 Din in filc od 80 Din naprej. 325

Avtomobile

vsakovega in motorna kola popravila najbolje, najhitreje in najceneje. Popravila v vsaki barbasti klobuk od 120 Din in filc od 80 Din naprej. 325

Vulkanizira vse vrste gumijasta parna vulkanizacija P. Škafar v Ljubljani, Rimska c. 11. 325

Za popraviljanje

galoš
sem otvoril novo urejeno delavnico. — Se priporoča August Škof, Borštnikov trg 1, poleg Rimske ceste. 32793

Strojno pletenje

pletko na dom. Sprejemam Poudbe na ogl. oddelku »Jutra«. 32842

Službe

dobe

Potnik

za hvalno stroje dobi dober predmet za krojače v zaslojevanju. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 32734

Stenotipistinja

perfektno v nemški in hrvaški ali slovenski stenotipistinja. In korespondenčni, iskanja takoj za stalno mesto v Zagrebu. Ponudbe s prepiševanjem in zahtevki so naslovljeni na: Ravnatelj Egon Šteber, Zagreb, poš. prelozno 249. 32537

Strojnika

zamo prvo vrsto moč sprejme »Tekstilna« tovarna stupna, d. d. v Kočevju. 32579

Čevljar, pomočnik

dobi stalno mesto z vso opremo pri A. Negro, Ljubno, pošta Podnart 32530-a

Sobarico

Korespondent

pridno in priprosto, vsajeno pranje ter likanja perila, sprejem takoj. Ponudbe s prepiševanjem in zahtevki so naslovljeni na: Ravnatelj Egon Šteber, Zagreb, poš. prelozno 249. 32537

Brivskega

pomočnika

mladega, ki zna strižiti tudi »čubur«, sprejema takoj August Del Bello, braven v Domalah. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. 32780

Izurnjeno šiviljo

šivke modna trgovina. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32839

Starejši šofer

dobi takoj službo. Pošta, Kette-Muravska cesta št. 8. 32819

Deklico

brge stajev in doma, vzamem v dobro službo — pozone tudi za svojo. Bpi mora zdrava, močna, poštena in priidna. Ponudbe pod »Preneženje 94« na ogl. oddelku »Jutra«. 32775

Izdelovatelj beton-

skih izdelkov

po močnostih popolnoma izdelujem v tej stroki, dobi trajno delo — bodisi na skod ali dnuo — pri stavbenem podjetju Leopold Oblik, Hirska Bistrica Italija. V slučaju potrebe hrana in stanovanje v hiši. Plača dobra. 32722

Krojači, šivilje ter dame, ki si obleke same izgotavljate:

že vaše matere

so vedele, da so se vse potrebščine za šivilje, krojače, skratka vse potrebščine za damska in moška oblačila kupovale vedno najceneje in v največji izbiri pri tvrdki

T. EGER, Sv. Petra cesta 2.

Porte, čipke, svila za šivanje in luknjičanje, sukanec, vseh vrst gumbi, trakovi, umetne rože in okraski za večerne toalete vse, kar potrebujete boste najceneje kupili pri tej tvrdki.

Dobre pletilke

z lastnimi stroji dbe vse leto tovalnice v delo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32776

Natakarico

samoostojno moč z dobrih spretnosti sprejemam s karkoli v stalno službo. Dopolni pod »Stalna 8« na ogl. oddelku »Jutra«. 32831

Dva čevljarska pomočnika

ki sta zmožna dobro izdelovati za rom šivano in šilite delo, lahko takoj nastopita službo proti dobremu plačilu ter hrani in stanovanju v hiši. Andrej Gradisar, Križe, Gorenjsko 32481

Sobarico in gospodnično k otrokom

sprejemam. Predložiti naj mi službeno spričevalo. Gospa dr. Cvetkovič v Sombornu, Mrzavčeva ulica 9. 32723

Sodavičarja

čistega in dobrega delavca sprejme Paar na Jesenih. 32721

Učenca

(praktikanta) za skladišče in pisarno sprejemam takoj. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Marjiv 954«. 32949

Stenografinjo

ki je tudi veščica strojepisja sprejema pisarna dr. Smoleva v Dalmatinski ulici šte. 5. — Začetnice so izključene. 32735

Dva učenca

sprejme v učenje Gustav Puc, Kleparstvo in instalacije, Tržaška cesta šte. 9. 32881

2 zastopnika

za mariborsko in ljubljansko oblast takoj sprejemam proti proviziji za obisk krojačev, šivilj, modistinj, čevljarjev itd. — Potrebna je kavičija, kar je v zvezi z inkasno. Stalen zaslužek zagotovljen. Natančne poudbe naj pošljejo le solidni in agilni gospodje s finim nastopom pod šifro »Modni turnir« na oglasni oddelku »Jutra« v Ljubljani. 33900

Učenca

zdravega in močnega sprejemam v trgovino z mešanim blagom. Zeli se tudi sanje nemškega jezika. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Priden in zanesljiv«. 32719

Službe

iščero

in knjigovodja, perfektno, znanjem jezika, večji vseh pisarniških poslov — prvotratno akademsko izobrazbo, z večletno prakso, išče mesta v trgovini ali industriji kot šef korespondence, knjigovodja, pomočnik šefa itd. Dopolni na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vesten in marljiv«. 32833

Trg. poslovođkinja

zanesljiva, z večletnim spričevalom, zmožna voditi trgovino mešanega blaga ter z omejeno pravico za tolažbo, veščica pisarniških del in knjigovodstva, želi premeniti mesto s 1. decembrom ali 1. januarjem. Proizvajati tudi mesto hla-gajnice, ali v manjši kavičiji trgovino na račun. Pristopi tudi kot družabnica z učenjem kapitalom in sodelovanjem b laki trgovci. Ponudbe pod šifro »Poslovođkinja 94« na ogl. oddelku »Jutra«. 32729

Kuharica

srednjih let, dobra in pridna, išče službo pri ozirom-kih ali fin. kontrolni. Nastop takoj ali po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32813

Mlad trgovca

ki je primoran radi družinskih razmer opustiti trgovino, išče službo v večji trgovini kot skladiščnik, potnik ali slično. Gre tudi izven Slovenije. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Poslovođkinja 94«. 32990

Harmoniko

tristrunsko, drogljano, 11 basovih tipk, popolnoma novo in 3 starinske okvirje za alike (eden intarjajsko delo) ugodno prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32650

Gospodična

izučena v šivanju, tebi naslov pri kakš šivilji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32818

Mladenici

ki je ravnokar odslužil vojašnico, želi službo pomagati k iskanju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32796

Kontoristinja

zmožna vseh pisarn. poslov ter korespondence, išče mesto, tudi izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Marjiv 33«. 32833

Blaginčarka

pridna in poštena želi vstopiti v kakšno službo — karmorkoli. Pismene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zanesljiva 68«. 32838

Katera firma

bi sprejela izobraženega in agilnega mladeniča za potnika (računalnik)? Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Potnik 20«. 32830

Sodavičar

bi rad dal v izobrazbo za omenjeno stroko svojo sina, in sicer v Ljubljano, Paar na Jesenih. 32720

Mladenici

vojašnice prost, želi mesto pisarja. Vešč slovenske in srbohrv. korespondence in strojepisja. Gre tudi za skladiščarja ali šifro. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32843

K otrokom

pri boljši družini bi žele službo. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32838

Kuharica

samoostojna — srednjih let, išče mesto pri boljši družini. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32877

Šofer-mehanik

zanesljiv in trazen, išče službo. Cenj. ponudbe na podružnici »Jutra« v Mariboru pod »Šofer«. 32895

Prodaj

Razni predmeti

Star singierjev šivalni stroj, damsko kolo, cinkasto kopelno banjo za sedenje kopej (Sitavanne), star oir voziček in stensko uro prodam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32735

Sadno drevje

vseh vrst, 1 slovenske drevesne vrste proda Dolinski št. Pavel, Savinjska dolina. 32830

Austro-Fiat

7 sedežni, 24 HP, v dobrem stanju, takoj za vožni, nova pnevmatika, pripraven za takometar ali lahki tovorni avto, po zelo nizki ceni naprodam — Ogleda se pri Barčiču na Dunajski cesti 12. 32543

Razne predmete

Omare, lesene in železne postelje, vojaške nožne omare, veliki železni štedilnik, kotel za proizvajanje pare, cementne in lesene kadi, platovoz, koloseč, 2 nova kumata, škrpice za dvigovanje teže do 1500 kg, telefonska aparata, 2 električna števca, kontrolno uro, železne peči, Olsoni lupci, stružino mizo, Schajergraph, Opalograph in drugo prodam. Zahvaljevanje ponudbe pod naslovom: Poštni predal št. 5. Ptuj. 32691

Drva

hrastove odpadke od parketov dostavljam po nizki ceni o d o darna parga za v Seagnotti Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. — Pri odzivu vešč zmožne snati popost 199

Med

pristan, namizni za potice nudi po Din 22,50 kg A. Matek, veličelbar Vrhnikja 32622

Želoda, fižola in krompirja

imam vagonce »možnje« za oddati Ponudbe v navedbo cen na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zika«. 32838

Kupim

Štedilnik dobro ohranjen kupim takoj. Ponudbe pod »Vestan«. 32762

Šivalni stroj

dobro ohranjen, odcca. 7 do 8 atmosfer, z vsemi pripadajočimi deli. Cca. 350 tek. m poljske železnice, prof. 68 do 75, s vozički (3 Plasteu in Muldenkip) per ter cca. 40 m urealnih devj (Bipparohran) kupim. — Blagohotne ponudbe pod šifro »A 1124« na oglasni oddelku »Jutra«. 32726

Smoking

samo drakart nožen, najso-rejše fazone, s svileni podlogo prodam trdka Simon Klimešek, Selenburgova ul. 32790

Pisalne stroje!

svetovne znanke, nove in rabljene prodam. Dopolni na oglasni oddelku »Jutra« pod »Sem kupec«. 32777

Voz (Landauer)

polmekrit, dvovprežni, v zelo dobrem stanju, po ugodni ceni prodam Franjo Golič, Šmarje pri Jelšah. 32821

Partija otroških kvačkanih čepic

modernih, po ugodni ceni naprodam. — Ponudbe pod »Čepice« na oglasni oddelku »Jutra«. 32845

Veliko preprogo

elektr. namizno svetilko, sode od bencina in mrežo za pekel prodam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32848

Spalnico

zelo lepo, novo, iz slavonskega hrasta, nerabljeno, radi odstopanja prodam za polovico ceno. Celovška c. 117, Šiška (proti Vidu). 32859

Štedilnik

dobro ohranjen, prodam Vrbec, Sv. Petra nasip št. 41. 32687

Štedilnik

železen, masiven, dvostenski, z kamotom obložen, na 2 luknji, za premog in drva, drži izvanredno dolgo toploto, prodam. Na oglasni oddelku »Jutra«. 32854

2 žarometi

Bosch za avto, električno signalno trolmo in razpisilnik (Vergaser) Pallas Tira II ugodno prodam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32857

Železno poč

moderno, ugodno prodam »Posredovalec« v Ljubljani. 32872

Pridelki

Med

pristan, namizni za potice nudi po Din 22,50 kg A. Matek, veličelbar Vrhnikja 32622

Želoda, fižola in krompirja

imam vagonce »možnje« za oddati Ponudbe v navedbo cen na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zika«. 32838

Kupim

Štedilnik

dobro ohranjen kupim takoj. Ponudbe pod »Vestan«. 32762

Bukova drva

zdrava in suha kupuje Huro Kralj, Zagreb, Med-janska 5. 32896

Vaskovratno zlato kupuje

po najvišji ceni Černe, juvelir Ljubljana Wolfova ul. 1. 32896

Star kotel

z grelnimi cevmi, ca. 25 do 30 m² grečne površine za proizvajanje gorkega zraka s pomočjo pare, kupim. — Ponudbe na poštni predal št. 42, Ljubljana. 32858

Tovorni avto

Štiriposki, v dobrem stanju, z gumij. kolejem kupim. Natančne ponudbe s opisom voza in navedbo cen pod »Tovor« na oglasni oddelku »Jutra«. 32876

Parni kotel

dobro ohranjen, odcca. 7 do 8 atmosfer, z vsemi pripadajočimi deli. Cca. 350 tek. m poljske železnice, prof. 68 do 75, s vozički (3 Plasteu in Muldenkip) per ter cca. 40 m urealnih devj (Bipparohran) kupim. — Blagohotne ponudbe pod šifro »A 1124« na oglasni oddelku »Jutra«. 32726

Enonadstropno hišo

sredi Maribora, z več lokali in skladišči — radi selitve poseni prodam Lokal in stanovanje takoj prosta — Vprašanja na podružnici »Jutra« v Mariboru. 32707

Posredovalec

Sv. Petra cesta 18

(v novem lokalu) prodaj

hišo v Spodnji Šiški

enonadstropno, 2 stanovanji po 3 parkirane sobe, kabinet, kuhinja, predstoba itd. — elektrika in vodovod. — Cela hiša podkletena. Cena 100.000 Din. 32871

Enonadstropno hišo

v lepem mestu pa Gorenjskem, zelo pripravnost za tovarno pletenja, večjega obrtarka ali kaj sličnega, prodam za 140.000 Din. — Plačilni pogoji: 40.000 Din takoj, ostalec v obrokih po 1000 Din mesečno. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Gorenjsko 15«. 32815

Posestvo s hišo

gospodarskim poslopijem, vinogradi, njivami in travniki, približno skupaj 10 jober, v vinorodnem kraju na Stajerskem oddam za 6 let v najem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 32817

Hišo

z veliko mizarsko delavnico v Predvorju pri Kranju, manjše posestvo v Jurki vasi pri Nov. mestu v velikim zemljiščem na Bledu in

2 tovor. avtomobila

»Businca« ugodno prodam. Vprašanja pod »Ugodno 41« na oglasni oddelku »Jutra«. 32841

Lokal za mesarijo

event drugo obrt oddam. Na razpolago tudi »kldišče in prazna soba. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32814

Manjši lokal

iščem v centru mesta za boljšo trgovino. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra odkupnina«. 32861

Večje skladišče

suho, po močnostih v sredini mesta iščem. Ponudbe pod »Skladišče 51« na ogl. oddelku »Jutra«. 32855

Prostore

za skladišča ali delavnice oddam v najem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Delavnice«. 32882

Velike prostore

za tov. obrat ali skladišča oddam v najem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Veliki prostor«. 32883

Manjši lokal

za spekerijsko ali mešano trgovino vzemem v najem, oziroma podružnico na račun ali pa pristojem kot družabnik. — Ponudbe pod »Kjekoli« na oglasni oddelku »Jutra«. 32866

Večji trg. lokal

v ožjem centru odda »Posredovalec«. 32870

Trgovski lokal

oddam takoj v sredini mesta. — Pojasnila daje M. Ravar, Stari trg šte. 19. 32835

Manovanja

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 32529

Na periferiji

oddam lepo, dražno sobo s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32673

Dijake

sprejma boljša rodbina v vse okrbno. Električna luč v kletu na razpolago. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32791

Posteljo

event s satrkom dobi pošteno možjo ali dva dijaka. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32836

Stanovanje 2 sob

kuhinja in priključki, v novi hiši oddam po ugodni ceni. Po možnosti plača nekaj naprej. Takojšnja vstopna. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32837

Mlada učiteljica

išče mesečno sobo v bližini pošte ali glavnega kolodvorja, po možnosti takoj. Kom. verizira dobro francosko. — Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Učiteljica 92«. 32829

Šestošolka

išče s 1. januarjem hrano in stanovanje pri boljši družini. Plača za vso okrbno in uporabo klavirja do 800 Din mesečno. Ponudbe pod »Šestošolka« na oglasni oddelku »Jutra«. 32825

Opremljeno sobo

René La Bruyère:

Hektorjev meč

Roman.

»Katera, oče? Govorite! Ker sem jaz zakrivila gorje, je le moja dolžnost, da ga tudi popravim, ako je v moji moči.«

»Oh, ta žrtev bi bila zate pretežka!... Mojster Julliard te ljubi že dolgo časa, čeprav se je spričo tvoje hladnosti vedno zatajeval... Zdaj, ko nam preti nevarnost, se je odločil in ti ponuja svoje ime v rešitev nas vseh ne izvemši niti gospede Sainte-Émerance, ki naj jo tristo vragov...!«

»Tak kraljemerec!...« ga je prekinila kanonica.

»Ali boste že tiho, satanska klepetulja?« je kričnil oče. »Obešenemu ne pristoji, da bi se usajala zaradi kakovosti noža, ki naj prereže njegovo vrv... Sicer pa: januarja meseca Julliard vobče ni bil v Parizu; to vam je dobro znano, ker nam je prav tedaj prinesel svet glasovitega zdamnika zastran Renéejeine bolezni. A bodi kakorkoli; rajši grem to uro trohnet v najtemnejšo ječo, kakor da bi še kdaj nasiloval svojo ljubljeno Chaillette...«

Zdelo se mi je, da je treščilo vame... Poročiti se z gospodom Julliardom, kakor da ni vžlic vsemu vendarle pripomogel k poginu kralja, katerega sem oboževala! Prelomiti zvestobo, ki sem jo prisegla Michelu-Hektorju — zdaj, po njegovi junaški smrti, ki me je še tem tesneje priklenila nanj!... Strahota!... In če se obotavljam, je moj oče izgubljen in jaz bom kriva njegove pogube!...

Prebila sem strašno noč. Glava mi je gorela in večkrat me je obšlo, kakor da se mi blede. Zdaj sem videla pred seboj Michela-Hektorja, kako vstaja iz groba, jaz pa ga peham nazaj v črno jamo... zdaj sem videla očeta, kako me zaklinja, naj ga otmem...

25

O Bog, kako težko se je včasih odločiti za žrtev!... A naj se mi je zdela še tako okrutna, vedela sem, da ne bom pomišljala, ako res moram biti... Namenila sem se, da pojdem k mojstru Julliardu in poizkusim ganiti njegovo srce... Če bo tudi potlej še zahteval moje roke v odkup za očetovo življenje, naj jo dobi; toda prositi hočem Devico, naj me pokliče k sebi takoj po strašni svatbi, ki se je grozi vsa moja duša...

Zjutraj, kakor hitro se mi je videala ura primerna, sem se napravila v svojo črno obleko in sem krenila, ne da bi komu kaj povedala, po stranskih ulicah k hiši mojstra Julliarda. Pred njegovimi vrati so se zbirale tolpe ljudi; tu so vpili in prepevali, tam so prodajalci časopisov kričali svoje novice. V predsobju so stali ugledniki s frigijskimi čepicami na glavah poleg sumljivih sanskulotskih prikazni...

Toliko da nisem omahnila, ko sem stopila med čakajoče... Toda francoska dvorljivost je preživela francoski dvor; ko so me ti ljudje zagledali, so se spoštljivo razmaknili. Še trenutek in stala sem v kabinetu državljana Julliarda.

Globoko zamišljen je sedel za veliko pisalno mizo, ki je bila vsa obložena s papirji, ter delal. Ko me je uzel, se je silno zavzel. Vstal je in oči so mu zažarele, čeprav je ostal drugače miren in dostojanstven kakor zmerom.

»Dražestna Chaillette,« je izpregovoril, »bivališče sluge naroda je veliko premrko za vašo svetlo mladost! Kateremu povodu naj se zahvalim za srečo, da vas smem pozdraviti?«

»Oče mi je sinoči povedal, kakšna nevarnost mu preti in kakšno rešitev ste mu predlagali.«

»Ne bodite hudi name, krasna Chaillette, da se držnem v takem trenutku prositi za vašo roko in da vam priznam ljubezen, ki sem jo bil zbog vaše ravnodušnosti do mene že davno obsodil v molčanje. Da niso prišle te usodne, izredne okoliščine, vam je ne bi bil odkril nikdar; izkušal bi se bil oškodovati z ljubeznijo do svobode...

Toda resnica je žalibog, da je gospod du Chail ovađen; obravnava proti njemu se lahko začne še danes! Zaman sem se ponujal za poroka njegove zanesljivosti; ugovarjali so mi, da celo njegova hči vidno žaluje za trinogom... Kako bi bil mogel trditi, da to ni res, ko vas sam vidim napravljeno v črmino, ki vam preveč ljubko pristoji, da je ljudje ne bi opazili?«

»Gospod Julliard, lagala nisem nikoli: obleka, ki jo nosim, je izraz moje žalosti za vojnikom, ki je na bojišču umrl za domovino... Bil je moj zaročenec... Prisegla sem, da mu ostanem zvesta do onkraj groba...«

»Neusmiljeno priznanje!... Ne drznili bi se vstrajati pri svoji prošnji, ako ne bi upal, da moja resnična, globoka ljubezen do vas kedaj izpodrine to žalovanje.«

»Tega se ne nadejajte, gospod. Ako se vdam, da položim svojo roko v vašo roko, storim to samo z namenom, da rešim očeta. Biti vam morem edino poslušna soproga, nikdar ne več: vse moje srce je posvečeno spominu onega, ki je mrtev.«

Presunjeno mi je gledal v oči; izposojena krinka mu je bila pala z obraza. Pred menoj je stal samo še navaden smrtnik, ki ga je pretresal bolesten notranje boji.

»Po tem takem, gospodična,« je izpregovoril naposled, »po tem takem ste mi prišli povedat, da pristanete?«

»Ako je to edino, kar more oteti mojega očeta — evo vam moje roke!«

»Roke brez srca! Kaj malo me cenite, gospodična du Chail. Če bi mogel upati, da ganem vaše srce, bi na kolenih sprejel darilo, ki mi ga ponujate; ne morem pa se ponižati tako globoko, da bi izkušal siloma osvojiti nekaj, kar mi odrekate že naprej... Primate se me za komolec in ne postavite me na laž. Odpotujte iz našega mesta še nocoj in znajte, da ste varni ali pa da pade moja glava prej kakor glava vašega očeta.«

Zavarujte in okrepljajte si dihalo s pastiljami

Valda

Naprodaj v vseh lekarnah in drogerijah
Zahtevajte jih v škatlicah z natiskom imena Valda

Kdor oglašuje, ta napreduje!

AŠINKOVEC nudi gospodom:

šamovnice svilene	D 19
rogavice modne	D 17
namarnice	D 12
rajce z 2 ovratnikoma	D 63
„ bele	D 78
rolavice	D 21
„ glave	D 87
„ švedske	D 100
klobuki	D 98
volneni telovniki	D 128

NASL

K. SOSS

Razglas.

Cerkveno konkurenčni odbor pri Sv. Marku pod Plujem razpisuje natečaj

za popravo cerkve in župnijskih poslopij.

Preračunljena so zidarska dela na 41.055 Din; tesarska na 3.591 Din; za mizarska, ključavničarska, pleskarska in steklarska dela na 8.865 Din; kleparsko delo na 19.228 Din. Načrt je na vpogled pri županu Ivanu Versču kamor je vposlati tudi ponudbe do 20. novembra 1926.

11505 Versič, župan.

Hipnotizem - sugestije

Korespondenčni tečaj za sujestivno in hipnotično tehniko v 10 pismih. Uspeh jamčen. Prvo pismo na ogled. — Veda in znanost, dopisna šola, Celje. Razlagova ulica 8. 11447

Zaloga pohištva tvrdke A. AMANN

Kvaliteta na višku, cene skrajno ni ke.

Dvorni trg števil. 1 vhod v veži desno

Puške, pištole

bezdimna municija originalna čahuri, pištovska municija

Generalno zastopstvo tvorničko skladište

PIRA D. D., Zagreb 8. cesta 19-a

Snežne čevlje

sprejema v popravilo tvrdka M. TREBAR, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 6

Denar

lahko vložite v zelo dobrih čakanosno podjetje proti prvovrstni garanciji, eventualno lahko pristopi kot družabnik, kdor posodi od Din 50.000 naprej. Ponudbe pod zelo ugodna prilika na odel. oddelku „Jutra“. 11560

DAMSKE PLAŠČE

elegantno izdelane v veliki izbiri od Din 350 do 780, kakor tudi najfinije modne velourje za plašče po Din 150, nudi

F. in L. GORIČAR, Ljubljana Sv. Petra c. 29

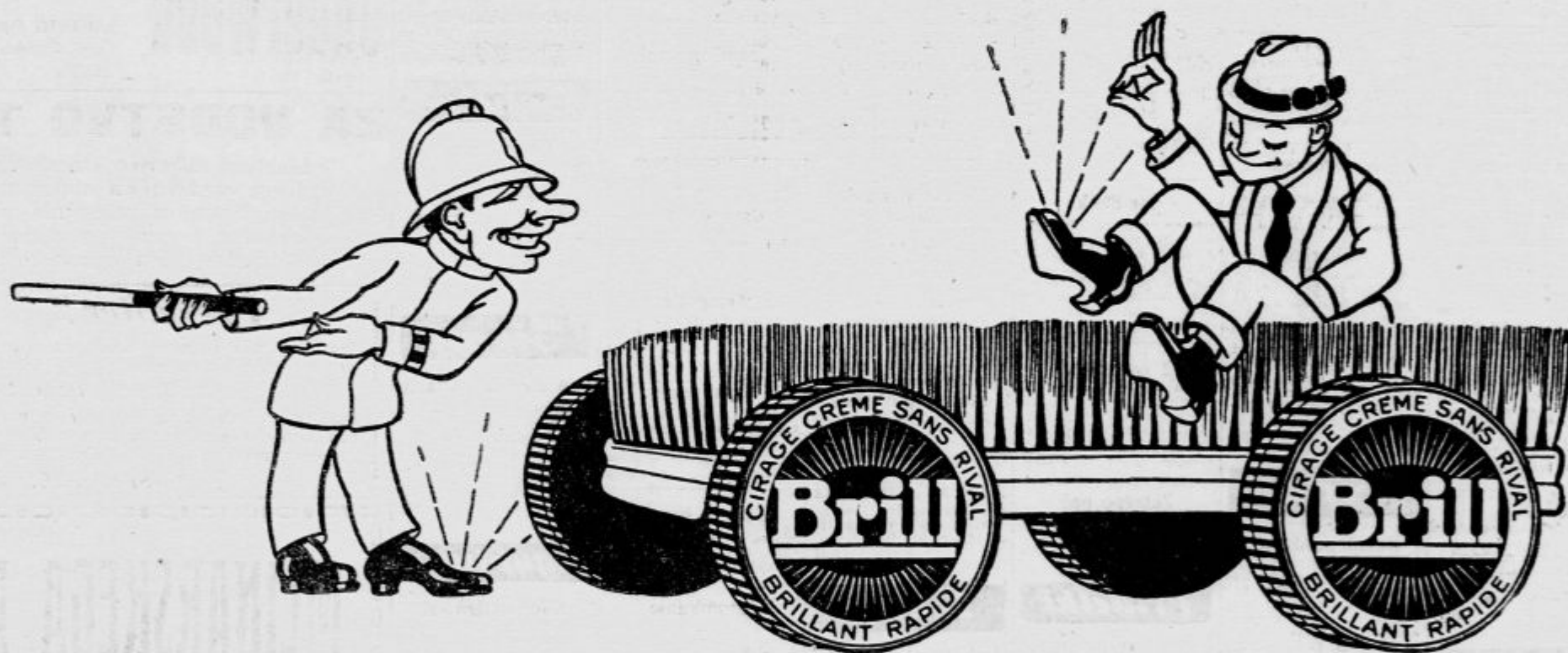
Staro renovirano

Reklamno podjetje

Posebnosti: Koledarji, zidne torbe in druge privlačne reklame in pritiskline, vse lastni izdelki.

Sprejememo energične, dobro uvedene zastopnike s prvovrstnimi spričevali

Nemške dopise sprejme Carl Rembold A.-G., Heilbronn a. N/Württ. 11485a

Brill

Kemijska tvornica BRILL a. d., Beograd

Ima prosto pot povsod, radi svojega sijaja in elegance, ki jo daje. Pomnite, da je ena škatlica Brill-a pri vporabi enaka trem konkurenčnim škatlicam in pomeni torej 50% prihranka.

Dobi se v barvah: rujavo, svetlo oranžno, sivo, rdeče, črno in belo.

214 a

Urogoje Frano Puc, lastja za Konzorcij „Jutra“ Adolf Ribnikar, Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarstva Fran Jezerski. Za uspešno del je odgovoren Alojzij Novak, Vsi v Ljubljani.